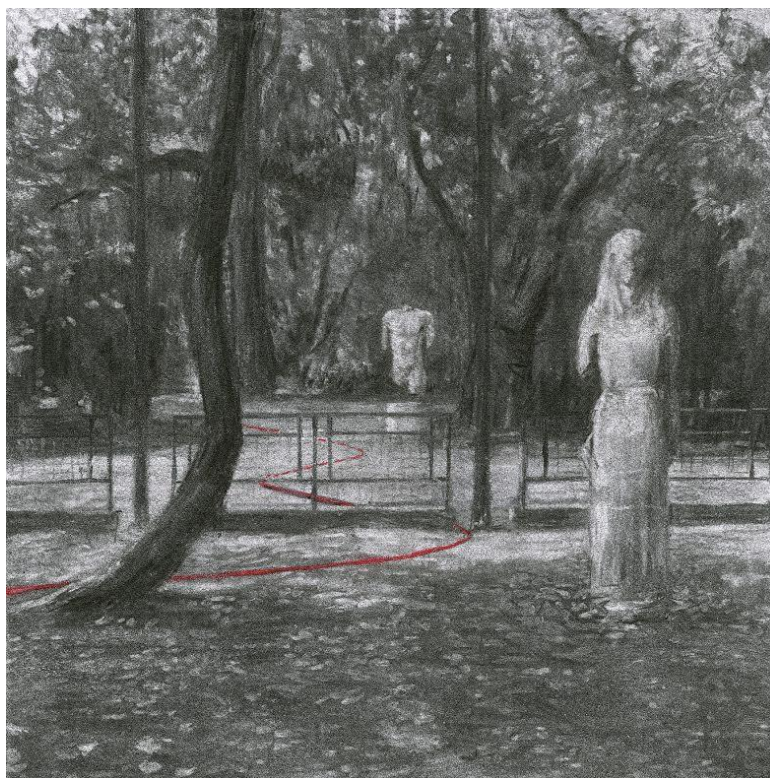

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015 – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016

ΑΘΗΝΑ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

Στη δημοκρατία, η ανάληψη δημοσίων αξιωμάτων συνεπάγεται τον δημόσιο απολογισμό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ.....	3
 I. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ: Η Ελλάδα ένα απέραντο Μουσείο	
I.1 Αρχαιολογικές έρευνες και αποκαταστάσεις.....	9
I.2 Μουσεία.....	11
I.2.1 Αρχαιολογικά Μουσεία – Αρχαιολογικοί χώροι.....	11
I.2.2 Μακρόνησος.....	12
I.3 Διεθνείς εκθέσεις, διεθνείς παρεμβάσεις, διακρατικές σχέσεις.....	12
I.3.1 Διεθνείς εκθέσεις.....	12
I.3.2 Διεθνείς παρεμβάσεις.....	14
I.3.3 Διακρατικές σχέσεις.....	15
I.4 Διεθνείς διακρίσεις.....	20
I.5 Θεσμικό πλαίσιο προστασίας.....	21
 II. ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- Η Ελλάδα χώρα των Μουσών	
II.1 Θεσμική συγκρότηση σύγχρονου πολιτισμού.....	23
II.1.1 Γενική Γραμματεία Σύγχρονου Πολιτισμού.....	24
II.1.2 Ακαδημία Τεχνών.....	24
II.1.3 Συμβούλιο Τεχνών.....	24
II.1.4 Περιφερειακή Πολιτιστική Ανάπτυξη.....	25
II.1.5 Εσωτερική λειτουργία εποπτευομένων φορέων	25
II.1.6 Μεγάλες παρεμβάσεις.....	27
II.1.7 Οργάνωση μεμονωμένων χορηγιών, ενίσχυση επιμέρους δράσεων και έκτακτων επιχορηγήσεων σε εποπτευόμενους φορείς-συναφή κριτήρια.....	30
II.1.8 Πότε και υπό ποιους όρους χορηγείται η αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.....	30
II.2 Χωροταξική κατανομή – άξονες πολιτισμού σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.....	31
II.3 Συμμετοχή του Υπουργείου σε εκδηλώσεις και άλλες δράσεις.....	32
II.4 Παρεμβάσεις – πρωτοβουλίες ανά συγκεκριμένο τομέα.....	34
II.4.1 Θέατρο.....	34
II.4.2 Κινηματογράφος.....	35
II.4.3 Μουσική.....	38
II.4.4 Εικαστικά.....	39
II.4.5 Γράμματα.....	42

III. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	45
III.1 Μεγάλες επενδύσεις.....	49
III.2 Προγράμματα ΕΣΠΑ.....	51
III.3 Πρόσθετες δράσεις	
IV. ΙΔΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ	
IV.1 Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠ).....	55
IV.2 Ακίνητη περιουσία.....	61
V. ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ	
V.1 Διοικητικά.....	63
V.2 Ζητήματα εργασιακών σχέσεων.....	65
VI. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	67
VII. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	
VII.1 Κοινοβουλευτική παρουσία.....	71
VII.2 Διυπουργικές συμμετοχές.....	71
VII.3 Διυπουργικές – διακρατικές συμμετοχές.....	71
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
I. Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.....	77
II. Προγραμματικές Συμβάσεις Πολιτισμικής Ανάπτυξης.....	81
III. Συνοπτικός κατάλογος θεμάτων σε εξέλιξη.....	89

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

1. Το Υπουργείο Πολιτισμού σε μια χώρα όπως η Ελλάδα δεν μπορεί παρά να αποσκοπεί, κατά κύριο λόγο, στην εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τον εντοπισμό, την αποκάλυψη, την ανάδειξη, την προστασία και τη γόνιμη αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, υλικής και άυλης, με την οποία έχουν προικίσει τις δικές μας γενιές όλοι οι διακριτοί πολιτισμοί που άνθισαν σε τούτο τον τόπο. Ο πλούτος και η διασπορά των μνημείων που άφησαν αυτοί οι πολιτισμοί καθιστούν την χώρα μας ένα απέραντο ανοιχτό μουσείο.
2. Η γόνιμη αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς συνιστά πρώτα απ' όλα συνθήκη αυτογνωσίας. Όπου η αυτογνωσία νοείται, εκτός των άλλων, ως συνθήκη για νέα δημιουργία. Συνάγεται πως εξίσου σημαντικός σκοπός του Υπουργείου Πολιτισμού είναι η εξασφάλιση των προϋποθέσεων ώστε να αναπτυχθεί και να ανθίσει ο σύγχρονος πολιτισμός σε όλες τις εκφάνσεις του.
3. Στις «παγκοσμιοποιημένες» κοινωνίες μας, η πολιτιστική δημιουργία σπάνια αφορά μια μόνη χώρα. Συνάγεται πως η πολιτιστική δημιουργία παράγεται εξαρχής-άμεσα ή έμμεσα- υπό όρους εξωστρέφειας. Τουλάχιστον δυνάμει. Ταυτόχρονα, ο σύγχρονος πολιτισμός δεν μπορεί παρά να βρίσκεται σε μόνιμη αναμέτρηση με την κληρονομιά του. Η σημασία της δικής μας κληρονομιάς για την Ευρώπη και τον κόσμο μπορεί να καταστήσει την Ελλάδα τόσο παγκόσμιο κέντρο κλασικών σπουδών όσο και παγκόσμιο εργαστήριο όλων των τεχνών. Η Ελλάδα συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για να αναδειχθεί σε χώρα των μουσών.

4. Ο πλούτος και η διασπορά των μνημείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερες μορφές φυσικού κάλλους που χαρακτηρίζουν το γεωγραφικό ανάγλυφο, με την ιδιαίτερη χλωρίδα και πανίδα και με τις εύκρατες κλιματολογικές συνθήκες συνιστούν κεντρικής σημασίας παραμέτρους για τον παραγωγικό μετασχηματισμό της χώρας και τις μορφές ανάπτυξης που οφείλει να ακολουθήσει. Η ύπαρξη αρχαιοτήτων στις προς ανάπτυξη περιοχές δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως πρόβλημα ανασχετικό της ανάπτυξης αλλά αντίθετα ως γεγονός το οποίο της προσδίδει προστιθέμενη αξία. Το Υπουργείο Πολιτισμού (όπως και το Υπουργείο Περιβάλλοντος) οφείλει να εποπτεύει έτσι έναν ιδιαίτερο αναπτυξιακό πυλώνα και να έχει ισχυρό λόγο στα συναφή ζητήματα.
5. Ένα πολιτιστικό μνημείο ή ένα μουσείο προσδίδει τον δικό του χαρακτήρα στον τόπο όπου βρίσκεται. Η συνάρτηση του με την τοπική παραγωγή, τις τοπικές οικονομικές δραστηριότητες, τις τοπικές οικιστικές δομές και τις τοπικές παραδόσεις δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τοπική ανάπτυξη κατά τις κλίμακες όπου συλλειτουργούν τα παραπάνω.
6. Οι δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με τον πολιτισμό μετέχουν κατά ένα όχι ευκαταφρόνητο ποσοστό στο ΑΕΠ της χώρας ενώ έχουν αρχίσει να αναπτύσσονται όψεις της λεγόμενης πολιτιστικής βιομηχανίας. Η εξασφάλιση των προϋποθέσεων τόσο για την ανάδειξη, την προστασία και τη γόνιμη αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, όσο και για την ανάπτυξη και τη διάδοση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας συναρτάται ευθέως με την έλλογη και κατά τις δυνατότητές του συνδρομή του Υπουργείου στις συναφείς οικονομικές δραστηριότητες.

7. Το Υπουργείο Πολιτισμού διαθέτει ιδία περιουσία. Το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠ), όπως και το κτηριακό απόθεμα του Υπουργείου, διάσπαρτο σε όλη τη χώρα, παρέχουν σημαντικές δυνατότητες αξιοποίησης προς όφελος όλων των δραστηριοτήτων του Υπουργείου αλλά και δυνατότητες συνδρομής στην ευρύτερη προσπάθεια της πολιτείας για κοινωνική αλληλεγγύη. Η ριζική αναδιάρθρωση του ΤΑΠ και των τρόπων χρήσης των πόρων του, όπως και η αναλυτική καταγραφή του κτηριακού αποθέματος και των δυνατοτήτων του, μπορούν να επιτρέψουν την χάραξη μιας σύνθετης αλλά αποτελεσματικής οικονομικής πολιτικής του ίδιου του Υπουργείου.
8. Η σημασία της δικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς για ολόκληρο τον κόσμο, όπως συναρτάται με έννοιες, ιδέες, παραστάσεις, εικόνες που αφορούν τη λειτουργία της δημοκρατίας, της πολιτικής, της ιστορίας, των γραμμάτων και των τεχνών, προσδίδει στο Υπουργείο Πολιτισμού ιδιαίτερες δυνατότητες παρέμβασης στις διεθνείς και διακρατικές σχέσεις. Η λεγόμενη πολιτιστική διπλωματία οφείλει να αποτελεί συνεχή και σταθερή μέριμνα της πολιτείας.
9. Το Υπουργείο είναι οι άνθρωποί του. Τόσο εκείνοι που εργάζονται στις υπηρεσίες του όσο και εκείνοι που εργάζονται σε εξωτερικές δραστηριότητες όπου εμπλέκεται το Υπουργείο. Μια έλλογη και αποτελεσματική διοικητική δομή, όπως μπορεί να αποτυπωθεί σε ένα εκσυγχρονισμένο οργανόγραμμα και σε σύγχρονους κανόνες λειτουργίας, η άρση των αδικιών και η αποκατάσταση των εργασιακών σχέσεων και, πάνω απ' όλα, ένα κλίμα ανοιχτής συνεργασίας και αλληλεγγύης, χωρίς άνωθεν ή έξωθεν επιβαλλόμενες διακρίσεις ή διαιρέσεις, αποτελούν ουκ άνευ συνθήκη για να επιτελεί το Υπουργείο δημιουργικά και αποτελεσματικά το έργο του.

10.Σχηματικά μιλώντας, μια υπουργική θητεία διακρίνεται σε δύο στάδια τα οποία, προφανώς, δεν χωρίζονται απόλυτα στον χρόνο. Κατά το πρώτο στάδιο, ο Υπουργός και οι συνεργάτες του, σε συνεργασία με υπηρεσίες του Υπουργείου, υποχρεώνονται να αντιμετωπίσουν τρέχοντα ζητήματα, μικρότερης ή μεγαλύτερης σημασίας, χωρίς την απαιτούμενη ιδιαίτερη γνώση και σε όλη την έκταση του εκάστοτε αντικειμένου αλλά με μόνα εφόδια εκείνα που τους παρέχει η γενική πολιτική κατεύθυνση που έχουν κληθεί να υπηρετήσουν, όπως και η όποια γενική γνώση ή ευαισθησία τους απέναντι στα ευρύτερα ζητήματα του πολιτισμού. Κατά το δεύτερο στάδιο, η εν λόγω γενική πολιτική κατεύθυνση και γενική γνώση ή ευαισθησία συνδυάζονται με την πείρα και την εξειδικευμένη γνώση που συσσωρεύονται, ώστε αφενός να αντιμετωπίζονται λυσιτελέστερα τα πάντοτε υπάρχοντα τρέχοντα ζητήματα και, αφετέρου, να γίνεται πλέον δυνατή η ανάληψη αγκυρωμένων στην πράξη πρωτοβουλιών και η χάραξη συγκεκριμένης πολιτικής. Προϋποθέσεις αποτελούν εδώ το ανοιχτό πνεύμα, η συστηματική άσκηση της ακοής, η ανοιχτή συνθετική συζήτηση και η εγκάρδια οριζόντια επικοινωνία με τα άλλα Υπουργεία, όπου είναι απαραίτητο. Πρόκειται για τις προϋποθέσεις που αφενός ενοποιούν δημιουργικά το υπουργικό επιτελείο και αφετέρου συνδέουν εξίσου δημιουργικά το επιτελείο αυτό με το προσωπικό του Υπουργείου και όλους τους εμπλεκόμενους στις δραστηριότητες του.

11.Τα παραπάνω δεν αναπτύσσονται ούτε μπορούν να αναπτυχθούν σε ιστορικό ή πολιτικό κενό. Οι «παραδόσεις» θέλουν το Υπουργείο Πολιτισμού να είναι υπουργείο “πολυτελείας”, κατ’ ουσία περιθωριακό, με έναν Υπουργό που απλώς εμφανίζεται σε εγκαίνια ή ανάλογες τελετές λάμψης και

μοιράζει επιχορηγήσεις (ή και «σκοτεινότερους» πόρους) κατά την απόλυτη κρίση του. Η κοπιώδης δουλειά που θα αναδείκνυε τις καταστατικές υποχρεώσεις και τις ουσιαστικές δυνατότητες του Υπουργείου κατά κανόνα απουσιάζει, οι πόροι του Υπουργείου διασπαθίζονται ή χρησιμοποιούνται ως «μυστικά» ταμεία για τη δημιουργία πελατειακών σχέσεων και οι λογής «ημέτεροι» ή καιροσκόποι ανελίσσονται. Μια πολιτική που θα ανατρέπει αυτές τις καταστάσεις οφείλει να ξεκινήσει από την εφαρμογή κανόνων διαφάνειας που θα ισχύουν για όλους και πρώτα απ' όλα για τον Υπουργό και τους συνεργάτες του, από ένα ανοιχτό πνεύμα ουσιαστικής κομματικής ανεξιθρησκείας που εστιάζει στη διάθεση προσφοράς, χωρίς να διστάζει να απομακρύνει και εκείνους τους «δικούς μας» που είτε βολεύονταν με το αζημίωτο από τις προηγούμενες καταστάσεις ή επιδιώκουν να τις ξαναδημιουργήσουν. Η έμπρακτη ανάληψη των καταστατικών υποχρεώσεων του Υπουργείου και η ανάδειξη των ουσιαστικών δυνατοτήτων του για το καλό της χώρας δεν μπορεί παρά να αποτελούν αντικείμενο σταθερού μακροχρόνιου αγώνα.

Αριστείδης Μπαλτάς

I. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ: Η Ελλάδα ένα απέραντο μουσείο

I.1 Αρχαιολογικές έρευνες και αποκαταστάσεις

Οι συστηματικές και σωστικές ανασκαφές είναι συνεχείς στην ελληνική επικράτεια, τόσο γεωγραφικά όσο και ιστορικά. Διενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, συχνά σε συνεργασία με τα ελληνικά πανεπιστήμια, τις ξένες αρχαιολογικές σχολές ή άλλους επιστημονικούς φορείς. Αντίστοιχα συνεχείς είναι οι προσπάθειες για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, για την αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων, για την αναστήλωση μνημείων, για την εύρυθμη λειτουργία μουσείων και την πρόσβαση του κοινού σε όλα αυτά.

Όσον αφορά τις συστηματικές έρευνες, χερσαίες και ενάλιες, καθώς και τις επιφανειακές γεωαρχαιολογικές και γεωφυσικές διεπιστημονικές, οι οποίες διεξάγονται σε όλη την επικράτεια από την Αρχαιολογική Υπηρεσία και άλλους φορείς εξειδικευμένους στην αρχαιολογική και παλαιοντολογική έρευνα ή από τις ξένες αρχαιολογικές σχολές, αυτές ξεπέρασαν τις 150. Στο διάστημα που καλύπτει ο παρών απολογισμός έγιναν ειδικές αναφορές για κάποιες από αυτές:

- Έρευνες:

στο μυκηναϊκό ανακτορικό κέντρο **Αγ. Βασιλείου Σπάρτης**, στο μινωικό συγκρότημα της **Ζωμίνθου Ανωγείων Κρήτης**, στην αρχαία πόλη της **Τυμφαίας** στο **Καστρί Γρεβενών**, στο ναυάγιο των Αντικυθήρων, στον όρμο της **Μεθώνης** και στη **νήσο Σαπιέντζα**, στο λιμάνι του **Λεχαίου**, στην θαλάσσια περιοχή της συνοικίας του Σκαρδανά στη **Δήλο** (όπου εντοπίστηκαν 7 ναυάγια μεταξύ Δήλου και Ρήνειας), στο νησιωτικό σύμπλεγμα **Φούρνων Ικαρίας**, στον όρμο της Κοιλιάδας στην **Αργολίδα**

- ο Στη διάρκεια των ερευνών βρέθηκαν ή αποτυπώθηκαν ή αποκαλύφθηκαν περαιτέρω ή παραδόθηκαν στο κοινό, ενδεικτικά: τάφος σημαντικού ανδρός κοντά στο μυκηναϊκό ανάκτορο της **Πύλου**, μοναδικά αρχαιολογικά ευρήματα στην **Απτέρα Χανίων**

(γλυπτά της Αρτέμιδος και του Απόλλωνα), μακεδονικός τάφος στον νομό **Πέλλας**, νέα σημαντικά ευρήματα στις ανασκαφές στο ιερό του Διός στο Λύκαιο Όρος, στο νοτιοδυτικό άκρο της **Αρκαδίας**, το αναστηλωμένο αρχαίο θέατρο της **Μήλου**, ανασκαφικές εργασίες στον χώρο όπου ανεγέρθηκε το Κέντρο Πολιτισμού Στ. Νιάρχος στο **Δέλτα Φαλήρου**, η Ροτόντα **Θεσσαλονίκης**, το Φρούριο Κούλε στο **Ηράκλειο Κρήτης** και επίσης, προχώρησε η ανάδειξη του αρχαίου θεάτρου του **Δήμου Αχαρνών**

- Στο πλαίσιο της προστασίας και της ανάδειξης μνημείων συνεχίστηκαν οι εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης:

του Μεγάλου Θεάτρου της **Νικόπολης**, του ανάγλυφου της περιοχής στον Λόφο-Τύμβο Καστά στην **Αμφίπολη**, στο νησί **Δεσποτικό Κυκλάδων**, στο Ωρολόγιο του Ανδρονίκου Κυρρήστου στον αρχαιολογικό χώρο της **Ρωμαϊκής Αγοράς Αθηνών**.

Επίσης, στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας του ΥΠΠΟΑ για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και την πάταξη της αρχαιοκαπηλίας, μέσω συντονισμένων ενεργειών των υπηρεσιών του και σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες τόσο εντός της Ελλάδας όσο και σε χώρες της Ευρώπης αλλά και στις υπόλοιπες ηπείρους, επιτυγχάνεται ο επαναπατρισμός παρανόμως εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών. Συγκεκριμένα επαναπατρίστηκαν: μία εικόνα του 19ου αι. και δύο νομίσματα κλασικών χρόνων από το Ηνωμένο Βασίλειο, τρεις εικόνες, 2.607 αρχαία νομίσματα και δύο θραύσματα αρχαίων αντικειμένων από τη Γερμανία, δεκατέσσερα όστρακα από τις ΗΠΑ, μια μελανόγραφη κορινθιακή πυξίδα 4ου αι. π.Χ. από την Ιταλία. Σε ειδική τελετή, ο Υπουργός Πολιτισμού παρέλαβε από τον Αναπληρωτή Υπουργό Προστασίας του Πολίτη σειρά κατασχεμένων αρχαίων

και θρησκευτικών αντικειμένων μεγάλης αξίας, συγκεκριμένα ένα χρυσό στεφάνι της ελληνιστικής περιόδου και δύο εικόνες.

1.2 Μουσεία

Στο διάστημα που καλύπτει ο παρών απολογισμός, αρκετά νέα μουσεία άνοιξαν ή ξανάνοιξαν τις πύλες τους, συμπληρώνοντας το δίκτυο που αναδεικνύει συστηματικά την πολιτιστική μας κληρονομιά. Η παρουσία του Υπουργού ή της Γενικής Γραμματέως στα εγκαίνια μουσείων ή στις εκδηλώσεις που αυτά οργανώνουν καθώς και οι επισκέψεις σε αυτά, με την μία ή την άλλη αφορμή, εκτός από την ανάδειξη της καθαυτό σημασίας τους, αποτελούν ευκαιρία για να αποκτηθεί γνώση των τοπικών συνθηκών και των όρων περιφερειακής ανάπτυξης, μέσα από σημαντικές συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι αντιλήψεις για τη σύνδεση παραγωγικού μετασχηματισμού, τοπικών ιδιαιτεροτήτων και πολιτιστικής κληρονομιάς διαμορφώνονται, με αυτόν τον τρόπο, σαφέστερα.

1.2.1 Αρχαιολογικά Μουσεία – Αρχαιολογικοί χώροι

- Εγκαίνια: Διαχρονικού Μουσείου **Λάρισας**, Αρχαιολογικού Μουσείου **Χανίων**, Αρχαιολογικού Μουσείου **Θέρμου**, Αρχαιολογικού Μουσείου **Θήβας**, Αρχαιολογικού χώρου **Ελεύθερνας**, ανακαινισμένου Αρχαιολογικού Μουσείου **Κω**, ανακαινισμένου Αρχαιολογικού Μουσείου **Κύθηρων**, Προσωρινής Έκθεσης του Αρχαιολογικού Μουσείου **Ρεθύμνου**, Αρχαιολογικού Μουσείου **Νεάπολης Βοιών**, αρχαιολογικού χώρου του Ανακτόρου του Νέστωρος στον Άνω Εγκλιανό **Μεσσηνίας**, καθώς και δύο νέων αιθουσών του Αρχαιολογικού Μουσείου **Κορίνθου** και τμήματος του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου **Χαλκίδας** “**Αρέθουσα**”.
- Επισκέψεις σε: **Αρχαία Μεσσήνη**, **Αμφίπολη**, **λόφο Καστά**, αρχαιολογικό

Μουσείο **Μεγάρων**, αρχαίο Θέατρο και αρχαιολογική συλλογή του **Δήμου Αχαρνών**, **Μονή Αρκαδίου**, **Αρχαία Νομού Κέρκυρας (ΓΑΚ)** καθώς και τις αρχαιότητες που αποκαλύφθηκαν κατά τις εργασίες κατασκευής στο **Μετρό Θεσσαλονίκης**.

1.2.2 Μακρόνησος – Μουσείο Αγωνιστών

Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με την Πανελλήνια Ένωση Κρατουμένων Αγωνιστών Μακρονήσου (ΠΕΚΑΜ), με αντικείμενο την προστασία, ανάδειξη και επισκεψιμότητα της Μακρονήσου ως τόπου ιστορικής μνήμης. Επίσης, συζητήθηκε η δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΥΠΠΟΑ των εργασιών επισκευής του αντίστοιχου Μουσείου που βρίσκεται στην Αθήνα.

I.3 Διεθνείς εκθέσεις, διεθνείς παρεμβάσεις, διακρατικές σχέσεις

Οι εκθέσεις δικών μας πολιτιστικών θησαυρών στο εξωτερικό, η ανταλλαγή εκθέσεων ή πολιτιστικών δράσεων, οι παρεμβάσεις σε διεθνείς συναντήσεις για όσα αφορούν την κληρονομιά μας, όπως και η θεσμοθέτηση συναφών διακρατικών συμφωνιών, συμβάλλουν στην οικοδόμηση στρατηγικής σημασίας σχέσεων με τις χώρες του εξωτερικού, σχέσεων που στηρίζονται στην αυτογνωσία και στην ιστορική μνήμη. Η λεγόμενη “πολιτιστική διπλωματία” αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα των εξωτερικών σχέσεων της χώρας και αποσκοπεί μακροπρόθεσμα στη σταθεροποίηση της ειρήνης. Από τον Σεπτέμβριο του 2015 μέχρι και τον Οκτώβριο του 2016 πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

I.3.1 Διεθνείς εκθέσεις

➤ Διοργάνωση εκθέσεων

- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής**

- “Greeks. Agamemnon to Alexander the Great” στο Field Museum, Chicago και στο National Geographic Museum, Washington.

Δεκέμβριος 2015 - Απρίλιος 2016 και Ιούνιος 2016 –
Σεπτέμβριος 2016

- “Dion: Gods and Mortals” στο “Onassis Cultural Center”, New York.

Μάρτιος 2016 - Ιούνιος 2016

- **Ελβετία**

- “The Sunken Treasure. The Antikythera Shipwreck” στο Antikenmuseum Basel und Sammlung Ludwig, Basel.

Σεπτέμβριος 2015 - Μάρτιος 2016

- **Ιαπωνία**

- “The Golden Legend” στο National Museum of Western Art, Tokyo στο Miyagi Museum of Art, Sendai και Aichi Prefectural Museum of Art, Nagoya. Οκτώβριος 2015 - Ιανουάριος 2016

- “A Journey to the Land of Immortals” σε τρία μουσεία της Ιαπωνίας, στο Tokyo National Museum, στο Nagasaki Prefectural Art Museum και στο Kobe City Museum. Ιούνιος 2016 - Απρίλιος 2017

➤ **Συμμετοχή σε εκθέσεις**

- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής**

- “Power and Pathos: Bronzes of the Hellenistic world” στη National Gallery of Art, Washington. Δεκέμβριος 2015 - Μάρτιος 2016
- “Pergamon and the Art of the Hellenistic Kingdoms” στο Metropolitan Museum of Art, New York. Απρίλιος 2016 - Ιούλιος 2016
- “Gordion: The Midas Touch” στο Penn Museum, Pennsylvania.

Ιανουάριος 2016 - Ιανουάριος 2017

- **Γερμανία**

- Έκθεση “Nero –Emperor, Artist and Tyrant” στο Rheinisches Landesmuseum, Trier. Μάιος - Οκτώβριος 2016

- **Πολωνία**

- ο “Prehistoric Macedonia. At the Dawn of European Civilization” σε τέσσερα μουσεία της Πολωνίας. Οκτώβριος 2015 - Νοέμβριος 2016

I.3.2 Διεθνείς παρεμβάσεις

- Παρέμβαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού στη 2^η Σύνοδο Υπουργών Πολιτισμού των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Κωνσταντινούπολη, 24-25.02.2016), σχετικά με την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου πολιτιστικών αγαθών στις χώρες αυτές ή διαμέσου αυτών και την αειφόρο διαχείριση του πολιτισμού.
- Παρέμβαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού με θέμα «Προστασία και ακεραιότητα μνημείων» κατά τις εργασίες της 200^{ης} Συνόδου του Εκτελεστικού Συμβουλίου της UNESCO (Παρίσι, 7.10.2016), με ιδιαίτερη αναφορά στο ζήτημα της Αγίας Σοφίας, ως μνημείου παγκόσμιας κληρονομιάς, και στην επανασύνδεση των γλυπτών του Παρθενώνα. Η επίσκεψη συνδέθηκε με τα εγκαίνια έκθεσης φωτογραφίας του Robert McCabe με θέμα «Ελλάδα: Μονοπάτια προς μια μαγική γη».
- Παρέμβαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού στην 70^η Σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ (Νέα Υόρκη, Οκτώβριος 2016), με θέμα την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Παρέμβαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού στην 7^η Συνάντηση των Υπουργών Πολιτισμού των χωρών ASEM (Asia-Europe Meeting) (Gwangju Νότιας Κορέας, 22-24.06.2016) με θέμα τον Πολιτισμό και τη Δημιουργική Οικονομία (Creative Economy).
- Στο πλαίσιο του ταξιδιού του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού στις ΗΠΑ για να εγκαινιάσει την έκθεση “Dion: Gods and Mortals”, ο

Υπουργός συναντήθηκε και είχε γόνιμες συνομιλίες με τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής κ. Δημήτριο, με φορείς της ομογένειας, με πανεπιστημιακές αρχές και με τη διοίκηση του World Jewish Congress. Επιπλέον, επισκέφθηκε το εργαστήριο του διάσημου ζωγράφου Στήβεν Αντωνάκου, όπου και ξεναγήθηκε από τη σύζυγό του.

- Συμμετοχή του ΥΠΠΟΑ στις εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του Παναγίου Τάφου στα Ιεροσόλυμα, με επιτόπου _αποστολή εξειδικευμένου προσωπικού και σε συνεργασία με το ΕΜΠ. Οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Μάρτιο του 2017.
- Μετά από πολυετή παύση, επανήλθε το "Διεθνές Βραβείο Μελίνα Μερκούρη για την προστασία και διαχείριση πολιτιστικών περιοχών (Unesco-Ελλάδα)", που απονέμεται από την Unesco σε συνεργασία με τη χώρα μας. Ο σκοπός του βραβείου είναι η διάσωση και ανάδειξη χώρων πολιτισμού που έχουν διεθνές ενδιαφέρον.

I.3.3 Διακρατικές σχέσεις:

- **Ελλάδα - Γερμανία**

Σύμφωνο Πολιτιστικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ελλάδας και του Υπουργείου Επιστημών, Έρευνας και Τεχνών του Κρατιδίου της Βάδης – Βυρτεμβέργης, με αντικείμενο :

α) τη διοργάνωση στην Αθήνα μιας μεγάλης έκθεσης για το Jugendstil, με εκθέματα από τη συλλογή του Μουσείου Βάδης-Βυρτεμβέργης, την άνοιξη του 2017

β) τη διοργάνωση διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου για τον Μυκηναϊκό πολιτισμό στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης

γ) τη διοργάνωση μεγάλης έκθεσης με θέμα τον Μυκηναϊκό πολιτισμό στο Κρατικό Μουσείο της Βάδης-Βυρτεμβέργης, στην Καρλσρούη.

Όλες αυτές οι εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν με έξοδα της γερμανικής πλευράς. Από ελληνικής πλευράς θα διοργανωθεί στη Χαϊδελβέργη και την Καρλσρούη ειδική φωτογραφική έκθεση με θέμα την αντιμετώπιση της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων.

- **Ελλάδα – Ρωσία**

Διοργάνωση του Έτους «Ελλάδα-Ρωσία», με υπεύθυνο εκ μέρους της κυβέρνησης τον Υπουργό Πολιτισμού. Μέσα από την ανταλλαγή εκθέσεων και διοργάνωση εκδηλώσεων, οι δύο χώρες αποβλέπουν στην εμβάθυνση των παραδοσιακών τους σχέσεων φιλίας και την περαιτέρω ανάπτυξή τους σε όλους τους τομείς, με στόχο το αμοιβαίο όφελος των δύο λαών. Στο πλαίσιο αυτό, η ελληνική πλευρά προγραμματίσε εκδηλώσεις στη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη, στις οποίες περιλαμβάνονται οικονομικά συνέδρια και διασκέψεις, ανταλλαγή επιχειρηματικών αποστολών, εκδηλώσεις στο πλαίσιο της κοινωνίας των πολιτών, πρωτοβουλίες σε επίπεδο τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, καθώς και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Οργανώθηκαν οι εκθέσεις: «Το Βυζάντιο στο πέρασμα των αιώνων» στο Μουσείο Ερμιτάζ της Αγίας Πετρούπολης (Απρίλιος-Οκτώβριος 2016), «Θεοί και Ήρωες των Αρχαίων Ελλήνων», στην Μόσχα και «Genii Loci Ελληνική Τέχνη από το 1930 έως σήμερα» στην Αγία Πετρούπολη. Αντίστοιχα, η ρωσική πλευρά διοργάνωσε στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη ανάλογες πολιτιστικές εκδηλώσεις (χορός, τραγούδι, κινηματογράφος, εικαστικά, λογοτεχνία και θέατρο για μικρούς και μεγάλους) καθώς επίσης και επιστημονικά συνέδρια.

- **Ελλάδα – Κίνα**

- Ο Υπουργός Πολιτισμού συμμετείχε στην επίσημη κυβερνητική

αντιπροσωπεία που, υπό τον Πρωθυπουργό, επισκέφθηκε την Κίνα (Ιούλιος 2016). Στο πλαίσιο της επίσκεψης: α) ο Υπουργός συζήτησε με τον κινέζο ομόλογό του Luo Shugang θέματα ευρύτερης πολιτιστικής συνεργασίας β) έγιναν εκτεταμένες συζητήσεις για προτάσεις επενδύσεων από πλευράς των Κινέζων στον τομέα του πολιτισμού και των πολιτιστικών ανταλλαγών, όπως και γ) υπεγράφη Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών για τις ενάλιες αρχαιότητες, την έρευνα και την προστασία τους και Συμφωνία για την παρουσίαση της έκθεσης “The Greeks: from Agamemnon to Alexander the Great” στο Μουσείο του Πεκίνου το 2018 δ) μετά από ξενάγηση στο μουσείο της Σαγκάης πραγματοποιήθηκε κατ’ιδίαν συνάντηση και συζήτηση με τον Δ/ντη κ. Yang για τη δυνατότητα ανταλλαγής εκθεμάτων μεταξύ του παραπάνω μουσείου και του Μουσείου Ακρόπολης ε) ο Υπουργός πραγματοποίησε ομιλία σε συγκέντρωση κινέζων επιχειρηματιών που είχε διοργανώσει το Enterprise Greece με θέμα “Πολιτισμός και Οικονομία”.

- ο Στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του μέλους της Μόνιμης Επιτροπής του Πολιτικού Γραφείου της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚ Κίνας Liu Yunshan, διοργανώθηκε από την Πρεσβεία της Κίνας στην Ελλάδα και το ΥΠΠΟΑ Forum, με θέμα «Κίνα-Ευρώπη: Πολιτιστικοί Διάλογοι στην Ελλάδα». Ακολούθησε στο Μουσείο της Ακρόπολης κοινή μουσική εκδήλωση Ελλήνων και Κινέζων καλλιτεχνών. Οι δύο ανωτέρω εκδηλώσεις έγιναν με αφορμή τον δανεισμό κινέζικου χάλκινου αγγείου της πρώτης χιλιετίας π. Χ. από το Palace Museum της Κίνας στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 150 χρόνων λειτουργίας του.

- Το έτος 2017 έχει ανακηρυχθεί επισήμως «Έτος Πολιτιστικών Ανταλλαγών και Συνεργασίας στη Πολιτιστική Βιομηχανία Ελλάδας-Κίνας». Στο πλαίσιο του σχεδιάσθηκαν πολλές ανταλλαγές και εξετάστηκε η υπογραφή διμερών συμφωνιών και μνημονίων συνεργασίας που αφορούν:

- α) την ενάλια αρχαιολογία. Έχει εκφραστεί έντονο ενδιαφέρον για συμμετοχή εκ μέρους τους σε ενάλιες ανασκαφές και σχετική επιμόρφωση, καθώς και για επιχορήγηση κατασκευής μουσείου εναλίων αρχαιοτήτων στον χώρο του Λιμένος Πειραιώς

- β) την κατασκευή θεματικού πολιτιστικού πάρκου

- γ) τη μετάφραση και έκδοση έργων του λόγου της κλασικής και σύγχρονης βιβλιοπαραγωγής της Κίνας και της Ελλάδας

- δ) την ανάπτυξη κινηματογραφικών συμπαραγωγών (κατασκευή κινηματογραφικών στούντιο κ.α.). Ειδικά για τα δύο τελευταία: η διαπραγμάτευσή τους έχει ολοκληρωθεί από τον Οκτώβριο 2016 και οι συμφωνίες βρίσκονται στο στάδιο της τελικής υπογραφής.

- **Ελλάδα-Ιταλία**

Πραγματοποιήθηκε επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Πολιτισμού της Ιταλίας στην Αθήνα (Απρίλιος του 2016), όπου συζητήθηκαν πολιτιστικά θέματα και η περαιτέρω συνεργασία των δύο χωρών. Επίσης, επεστράφη στην Αθήνα παράνομα εξαχθείσα μελανόγραφη κορινθιακή πυξίδα 4ου αι. π.Χ., ενώ η Ελλάδα επέστρεψε στην Ιταλία ένα αρχαίο αντικείμενο (πήλινο ανάγλυφο) προϊόν, επίσης, παράνομης διακίνησης.

- **Ελλάδα - Νότια Κορέα**

Κατά την διάρκεια της επίσκεψής του στην Αθήνα, ο Γεν. Δ/ντης Πολιτιστικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών της Ν. Κορέας πραγματοποίησε συνάντηση με τον Υπουργό Πολιτισμού, παρουσία του Πρέσβη της Ν. Κορέας στην Αθήνα, με αντικείμενο πολιτιστικά θέματα.

- **Διμερείς συναντήσεις**

Στο πλαίσιο διμερών συνομιλιών στον τομέα του πολιτισμού ο Υπουργός ΠΟ.Α. συναντήθηκε με τους Πρέσβεις των εξής χωρών: Σαουδικής Αραβίας, Σλοβακίας, Καναδά, Αζερμπαϊτζάν, Ιράν, Φιλανδίας, Ιταλίας, Κίνας, Κορέας, Ινδίας, Κούβας, Γαλλίας και Βιετνάμ. Οι συναντήσεις προετοιμάζονταν πάντοτε με βάση τις προϋπάρχουσες συμφωνίες και τις δικές μας ιδέες για περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών ενώ για τα αποτελέσματα των συναντήσεων ενημερωνόταν το Υπουργείο Εξωτερικών.

- **Επαναφορά των γλυπτών του Παρθενώνα**

Για το επίμαχο ζήτημα της επαναφοράς των γλυπτών του Παρθενώνα, ο Υπουργός συνεργάστηκε συστηματικά με την Ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή για τη διεκδίκηση των μαρμάρων και συναντήθηκε με τον πρόεδρο της Ελβετικής Επιτροπής για την επιστροφή των γλυπτών Ντούσαν Σιτζάνσκι, τον νέο πρόεδρο της αντίστοιχης Διεθνούς Επιτροπής Λουί Γκοντάρ και άλλες προσωπικότητες, επιβεβαιώνοντας ότι η ελληνική πλευρά παραμένει σταθερή στη διεκδίκηση του οτιδήποτε ανήκει στην πολιτιστική μας κληρονομιά και άρα, κατά κανένα τρόπο, δεν παραιτείται από το αίτημα επαναπατρισμού των γλυπτών του Παρθενώνα. Επί του παρόντος, όμως, δεν θεωρεί ότι η διεκδίκηση της επιστροφής των γλυπτών μέσω της νομικής οδού είναι λυσιτελής.

I.4 Διεθνείς διακρίσεις

Τόσο η οικουμενική σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, όσο και οι άοκνες προσπάθειες των θεσμών και των προσώπων που εμπλέκονται στην ανάδειξη και την προστασία της, οδήγησαν σε σημαντικές διεθνείς διακρίσεις.

- Στη 10η Γενική Διάσκεψη της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Ναμίμπια (30 Νοεμβρίου - 4 Δεκεμβρίου 2015) εγκρίθηκε η εγγραφή της Τηνιακής Μαρμαροτεχνίας στον αντιπροσωπευτικό κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας της UNESCO.
- Με ομόφωνη απόφαση ο αρχαιολογικός χώρος των Φιλίππων αναγνωρίσθηκε, κατά την 40^η σύνοδο της UNESCO (Κωνσταντινούπολη, 10-20 Ιουλίου 2016), ως μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και εγκρίθηκε η εγγραφή του στον σχετικό κατάλογο της UNESCO.
- Εκλογή της Ελλάδας στην προεδρία της Επικουρικής Επιτροπής της Σύμβασης του 1970, η οποία συστήθηκε τον Ιούλιο του 2013 από την UNESCO και τα κράτη-μέρη της Σύμβασης του 1970, για την πρόληψη της παράνομης διακίνησης των πολιτιστικών αγαθών
- Προεδρία της Ελλάδας στη Διακυβερνητική Επιτροπή της Σύμβασης της UNESCO, για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης.
- Εκλογή στην εκτελεστική επιτροπή της Unesco: με 165 ψήφους σε σύνολο 186 ψηφισάντων, η Ελλάδα ήρθε πρώτη σε ψήφους στην εκλογική ομάδα που απαρτίζεται από χώρες της Δυτικής Ευρώπης και της Βορείου Αμερικής για την εκτελεστική επιτροπή της Unesco.
- Ένα από τα πολυτιμότερα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, ο πάπυρος του Δερβενίου, αποτέλεσε την πρώτη ελληνική εγγραφή στον Διεθνή Κατάλογο του Προγράμματος της Unesco «Μνήμη του

Κόσμου» (Memory of the World).

- Διεθνής διάκριση με τον έπαινο *“ύψιστη αναγνώριση για εξέχοντα επιτεύγματα”* απονεμήθηκε στο Μουσείο Τεγέας, στον διαγωνισμό European Museum of the Year Award, που διοργανώνεται από το European Museum Forum και τελεί υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Δυο ελληνικά αρχαιολογικά ευρήματα συγκαταλέγονται στον ετήσιο κατάλογο των 10 σημαντικότερων ανακαλύψεων στον κόσμο για το 2016, σύμφωνα με το έγκυρο αμερικανικό περιοδικό «Archaeology»:
 - Η ομαδική ταφή 80 δεσμοτών στο Φαληρικό Δέλτα
 - Τα σκελετικά κατάλοιπα από το ναυάγιο των Αντικυθήρων.

I.5 Θεσμικό πλαίσιο προστασίας

Η συστηματική δραστηριοποίηση, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο, για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, την πρόληψη της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων και τον επαναπατρισμό πολιτιστικών αγαθών που έχουν εξαχθεί παράνομα, απαιτεί, εκτός των άλλων, συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις. Έχουν θεσπιστεί ή βρίσκονται σε τελικό στάδιο πριν την ψήφισή τους, τα παρακάτω:

- Νομοθετική ρύθμιση για την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 2014/60/ΕΕ για την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος μας ή και από άλλο κράτος μέλος.
- Νομοθετική ρύθμιση που στοχεύει στην όσον το δυνατόν μεγαλύτερη διασφάλιση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και σύμφωνα με την οποία, για την υλοποίηση έργων σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, προαπαιτείται η έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης, εφόσον ο φορέας υλοποίησης του έργου είναι εκτός των υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ.

- Νομοθετική ρύθμιση για την απλοποίηση των διαδικασιών και την αποκέντρωση της χορήγησης αδειών παραχώρησης προσωρινής χρήσης αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων, για την πραγματοποίηση δράσεων και εκδηλώσεων, συμπεριλαμβανομένης της κινηματογράφησης, καθώς επίσης και για την χορήγηση αδειών παραγωγής απλών αντιγράφων και απεικονίσεων μνημείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, διασφαλίζοντας ότι τα πιστά αντίγραφα παράγονται μόνο από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.
- Νομοθετική ρύθμιση θέσπισης κρατικής εγγύησης για την κάλυψη ασφαλιστικού κινδύνου σε περιπτώσεις μεταφοράς και έκθεσης αρχαίων και νεότερων κινητών μνημείων. Το αποτέλεσμα έχει σημαντικό δημοσιονομικό όφελος, λόγω μη καταβολής ασφαλίσεων σε ασφαλιστικές εταιρείες.
- Νομοθετική ρύθμιση για την υποχρέωση των εργολάβων να καλύπτουν το κόστος των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση δημοσίων τεχνικών έργων στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Εφόσον ο προϋπολογισμός των δαπανών αυτών υπερβαίνει το 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, απαιτείται εγκριτική απόφαση του Υπουργού, κατόπιν θετικής γνώμης των Κεντρικών Συμβουλίων.

II. ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- Η Ελλάδα χώρα των Μουσών

Το ΥΠΠΟΑ σχετίζεται με τον σύγχρονο πολιτισμό κατά βάσιν μέσω των εποπτευόμενων φορέων του. Κύρια μέριμνά του οφείλει να είναι η εξασφάλιση των προϋποθέσεων για την πολύπλευρη και δημιουργική ανάπτυξη του έργου του καθενός κατά τρόπο σύννομο και εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων. Πρόσθετο αιτούμενο είναι ο διακριτικός συντονισμός των φορέων αυτών, όπου καθοριστική σημασία μπορεί να έχει η αντίστοιχη – σήμερα ελλείπουσα – θεσμική συγκρότηση. Το Υπουργείο οφείλει, επιπλέον, να συνδράμει όπου νομιμοποιείται και όπου μπορεί τους άλλους φορείς πολιτισμού και κυρίως να ενισχύει την πολύπλευρη, πολυδιάστατη και διάσπαρτη ανά την επικράτεια νέα καλλιτεχνική δημιουργία. Προφανώς το Υπουργείο δεν νομιμοποιείται να παρεμβαίνει στις εκάστοτε καλλιτεχνικές επιλογές και στο καθαυτό καλλιτεχνικό έργο.

II.1. Θεσμική Συγκρότηση Σύγχρονου Πολιτισμού

Η σχεδόν παντελής απουσία κάθε ουσιαστικής προσπάθειας για τη θεσμική συγκρότηση του Υπουργείου Πολιτισμού όλες αυτές τις δεκαετίες δεν υπήρξε αποτέλεσμα τυχαίας ολιγωρίας. Ο Υπουργός Πολιτισμού, ελεύθερος από κάθε θεσμική δέσμευση, μπορούσε να μοιράζει επιχορηγήσεις κατά βούληση, να συντηρεί προνομιακές σχέσεις με καλλιτεχνικούς φορείς ή και μεμονωμένους καλλιτέχνες, να αναπαράγει απρόσκοπτα τις αντίστοιχες πελατειακές σχέσεις και ταυτόχρονα να τροφοδοτεί τη δημόσια εικόνα του από την παρουσία του σε πρεμιέρες ή εγκαίνια. Γι' αυτούς τους λόγους, η λειτουργία θεσμών, καταξιωμένων στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες μέχρι τα όρια του αυτονόητου, λάμπει εδώ διά της πλήρους απουσίας της, ενώ κάθε προσπάθεια για την ίδρυσή τους συναντά πολύ ισχυρές αντιστάσεις. Για την "κάλυψη" των παραπάνω θεσμικών κενών αναλήφθηκαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σε σχέση με τα παρακάτω ζητήματα:

II.1.1. Γενική Γραμματεία Σύγχρονου Πολιτισμού

Στο πλαίσιο της θεσμικής ανασυγκρότησης όλων των φορέων της κυβέρνησης, προτάθηκε η δημιουργία Γενικής Γραμματείας Σύγχρονου Πολιτισμού, η οποία θα καλύπτει τις ανάγκες της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η πρόταση αυτή ανακοινώθηκε δημοσίως κατ'επανάληψη με την πρόθεση να συμπεριληφθεί στον νέο οργανισμό του Υπουργείου.

II.1.2. Ακαδημία Τεχνών

Αιτούμενο για πολλά χρόνια είναι ο ολικός επανασχεδιασμός της καλλιτεχνικής μεταδευτεροβάθμιας και ανώτατης εκπαίδευσης κατά τα πρότυπα της οργάνωσης τέτοιων σπουδών στο εξωτερικό, μετά τη δέουσα, προφανώς κριτική, επεξεργασία τους. Συστήθηκε ομάδα εργασίας με σκοπό τη μελέτη και σύνταξη συγκεκριμένης πρότασης για την αναγνώριση και διαβάθμιση των καλλιτεχνικών σπουδών, όπως και για τη δομή και λειτουργία μιας Ακαδημίας Τεχνών. Η πρόταση θα συνταχθεί σε συνεργασία με τις ήδη λειτουργούσες Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών αλλά και τα υπόλοιπα δημόσια καλλιτεχνικά ιδρύματα (Σχολές Θεάτρου, Χορού και Ωδεία).

II.1.3. Συμβούλιο Τεχνών.

Θεσμοθέτηση γνωμοδοτικού οργάνου υψηλού κύρους για θέματα πολιτισμού (νέοι θεσμοί, αξιολόγηση οργανισμών και διοικήσεων, διαρθρωτικές παρεμβάσεις, χορηγίες κλπ), καθώς και για την επιλογή Διοικητικών Συμβουλίων και Καλλιτεχνικών Διευθυντών των φορέων που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου. Για τον σκοπό αυτό, συστήθηκε άτυπη ομάδα εργασίας η οποία μελέτησε τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τις ανάγκες της σύγχρονης καλλιτεχνικής ελληνικής δημιουργίας και προχώρησε στη σύναψη σχεδίου πρότασης που κατατέθηκε στο ΥΠΠΟΑ.

II.1.4. Περιφερειακή Πολιτιστική Ανάπτυξη

Είναι κοινή απαίτηση η επανεξέταση του ρόλου των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων, η ενίσχυση και επανένταξη τους στο καλλιτεχνικό γίγνεσθαι της Ελληνικής Περιφέρειας, με στόχο τη σύνδεση όλων των μορφών τέχνης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, την έμφαση στις τοπικές καλλιτεχνικές ιδιαιτερότητες και τις συνέργειες που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν ώστε να εξασφαλιστεί η οικονομική τους αυτάρκεια. Ένα πρώτο σχέδιο πρότασης κατατέθηκε στο ΥΠΠΟΑ.

II.1.5. Εσωτερική λειτουργία εποπτευόμενων φορέων

Οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου παρουσιάζουν χρόνιες μορφές δυσλειτουργίας που σχετίζονται, οι περισσότερες, με την απουσία σαφούς εσωτερικής δομής και επαρκών σύγχρονων οργανογραμμάτων. Η θεσμική διάκριση των αρμοδιοτήτων καλλιτεχνικού διευθυντή και Δ.Σ. του αντίστοιχου φορέα, η θεσμοθέτηση θέσης οικονομικού διευθυντή και ο εκσυγχρονισμός των οργανογραμμάτων ή η εξαρχής σύνταξή τους αποτέλεσαν προτεραιότητες. Στο πλαίσιο αυτό έγινε:

- Νομοθετική ρύθμιση που προβλέπει τη δυνατότητα προκήρυξης θέσης Γενικού Διευθυντή και Καλλιτεχνικού Διευθυντή με πρόσκληση ή διεθνή διαγωνισμό καθώς και τον διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων του καλλιτεχνικού, αναπληρωτή καλλιτεχνικού και οικονομικού – διοικητικού διευθυντή των Εθνικού Θεάτρου, Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και Εθνικής Λυρικής Σκηνής.
- Νομοθετική ρύθμιση που προβλέπει τη σύσταση θέσης Καλλιτεχνικού Διευθυντή στο Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε. με δυνατότητα να συνεπικουρείται από καλλιτεχνικούς συμβούλους και διακριτά καθήκοντα σε σχέση με αυτά του Προέδρου και του Γενικού Διευθυντή που έως τώρα ασκούσαν από το ίδιο φυσικό πρόσωπο. Το Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε., μολονότι λειτουργεί υπό

τη σημερινή νομική του μορφή από το 1998, δε διαθέτει ακόμη εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας και οργανόγραμμα. Συνέπεια αυτής της έλλειψης, είναι ότι ο φορέας μέχρι και σήμερα δεν έχει στελεχωθεί με μόνιμο προσωπικό, στο πλαίσιο της διαδικασίας ΑΣΕΠ. Ο οργανισμός έχει αρχίσει να συντάσσεται σε συνεννόηση με τους εργαζόμενους.

- Νομοθετική ρύθμιση για τη στελέχωση της θέσης του Γενικού Διευθυντή της Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε., με διαδικασία δημόσιας πρόσκλησης (αντί της απευθείας ανάθεσης που ίσχυε μέχρι τώρα), με στόχο την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια σε διαδικασίες που αφορούν την πλήρωση δημόσιων θέσεων και αξιωμάτων. Προβλέπεται, επίσης, μεταβατική ρύθμιση για τη σύναψη εργασιακών συμβάσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργική συνέχεια του οργανισμού, μέχρι την ολοκλήρωση του οργανισμού και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας.
- Σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης αυξήθηκε το ποσοστό που χορηγείται στο Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε. από το τέλος που αποδίδουν τα καζίνα στο Υπουργείο Τουρισμού.

Επιπλέον, προς τελική υπογραφή βρίσκονται:

ο νέος οργανισμός της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, οι οποίοι συντάχθηκαν κατόπιν στενής συνεργασίας με τους αντίστοιχους φορείς.

Όλες οι παραπάνω ενέργειες ανακοινώθηκαν στην συνάντηση όλων των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου, την οποία συγκάλεσε ο Υπουργός την 1^η Νοεμβρίου 2016 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και έτυχαν ένθερμης αποδοχής. Στόχος της συνάντησης ήταν η αμοιβαία ενημέρωση των φορέων και το αίτημα του Υπουργού για την συμβολή όλων στην προσπάθεια ανάδειξης του πολιτιστικού δυναμικού της χώρας. Η συνάντηση αυτή, που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά

σε τέτοιο εύρος, δημιούργησε την αίσθηση, κατά κοινή ομολογία, ότι το Υπουργείο και οι εποπτευόμενοι φορείς του μπορούν, πλέον, να πορευθούν σε συγκεκριμένη και δημιουργική κοινή κατεύθυνση.

II.1.6. Μεγάλες παρεμβάσεις

- Η μεταβίβαση του ΟΜΜΑ στο Ελληνικό Δημόσιο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, ολοκληρώθηκε με ομαλό τρόπο, (Νόμος 4366/2016, ΦΕΚ 18, Α') και ταυτόχρονα καθορίστηκε ο ρόλος του Μεγάρου υπό το νέο καθεστώς.
- Η συνένωση του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης της Θεσσαλονίκης με το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (και το Μουσείο Φωτογραφίας) βρίσκεται σε στάδιο οριστικής διευθέτησης.
- Ο Οργανισμός του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης εκσυγχρονίστηκε με το μικρότερο δυνατό δημοσιονομικό κόστος. Σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο, θεσμοθετούνται τρεις ανώτατες διευθυντικές θέσεις, με συμβάσεις εργασίας ορισμένης διάρκειας και με δυνατότητα ανανέωσης, κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης εκδήλωσης. Επίσης, θεσμοθετείται η ευχέρεια του Δ.Σ να συνάπτει συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου με καλλιτεχνικό, τεχνικό προσωπικό και προσωπικό ταξιθεσίας, η διεύρυνση των πόρων του με συμμετοχή σε κοινοτικά και διεθνή προγράμματα πολιτιστικής συνεργασίας καθώς και η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με το ελληνικό δημόσιο και άλλους πολιτιστικούς φορείς για την ανάπτυξη καλλιτεχνικών και εκπαιδευτικών δράσεων (επιμορφωτικά προγράμματα για τους μαθητές δημοσίων σχολείων).
- Το Σχέδιο Νόμου περί Πνευματικών Δικαιωμάτων συνιστά ιδιαίτερα σημαντική παρέμβαση στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού. Ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη την Ευρωπαϊκή Οδηγία

2014/26/ΕΕ, αφορά θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και εισάγει κανόνες διαφάνειας και λογοδοσίας, με στόχο οι Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης στην Ελλάδα να λειτουργούν με γνώμονα τα συμφέροντα των δημιουργών. Το θεσμικό πλαίσιο για την συλλογική διαχείριση των πνευματικών και των συγγενικών δικαιωμάτων στηρίζεται κυρίως στον νόμο 2121/1993. Είκοσι χρόνια μετά, η επιτακτική ανάγκη τροποποίησης και επικαιροποίησής του, οδήγησε σε έναν εθνικό διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, σωματεία, δημιουργούς – καλλιτέχνες και χρήστες. Η εκάστοτε πολιτική ηγεσία δεν «άνοιγε» το θέμα για να μη βρεθεί αντιμέτωπη με τα «αντικρουόμενα» συμφέροντα δημιουργών και χρηστών. Ύστερα από πολύμηνη διαβούλευση και σε συνεργασία με την ΕΠΕΚΕ Πολιτισμού του ΣΥΡΙΖΑ, το Σχέδιο Νόμου ενσωμάτωσε τις ανάγκες αυτού του χώρου, με τρόπο δίκαιο προς όλες τις πλευρές.

Συνοπτικά, το Σχέδιο Νόμου ενισχύει τον έλεγχο των δικαιούχων επί της διαχείρισης των δικαιωμάτων τους από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης (ΟΣΔ), θέτει μέγιστο όριο στα διαχειριστικά τους έξοδα. Επίσης, εισάγει ρυθμίσεις για τη διαφάνεια στη λειτουργία των ΟΣΔ και για τους μηχανισμούς εποπτείας τους από το κράτος καθώς και για τη διαδικασία προσδιορισμού αμοιβής για τη δημόσια εκτέλεση μουσικής σε καταστήματα και επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος. Τέλος, εισάγει μηχανισμούς προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο και ορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων.

Όπως ειπώθηκε παραπάνω, ο χώρος των Πνευματικών Δικαιωμάτων παρουσιάζει πολλές και επικίνδυνες δυσλειτουργίες. Σε σχέση με αυτό το γεγονός σημειώνεται ότι τις 24.2.2015 με σχετική εντολή του τότε Υπουργού Πολιτισμού (Ν. Ξυδάκης), ανατέθηκε η διενέργεια ελέγχου της ΑΕΠΙ (Ανώνυμη Εταιρεία, που προστατεύει την Πνευματική Ιδιοκτησία των δημιουργών μουσικών έργων, και η οποία κατέχει εκ των πραγμάτων δεσπόζουσα θέση στην “αγορά”) για τις διαχειριστικές χρήσεις 2011-2014, στην εταιρεία Ernst & Young, μετά από πρόχειρο διαγωνισμό που διενεργήθηκε από τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ). Καθώς η ΑΕΠΙ αρνήθηκε να θέσει στη διάθεση του ΥΠΠΟΑ στοιχεία αναγκαία για την αποτελεσματική άσκηση του εν λόγω ελέγχου, ο Υπουργός Πολιτισμού (Α. Μπαλτάς) με απόφασή του στις 30.06.2016 (ΑΔΑ: 7ΞΦΙ4653Π4-Ξ1Λ) προέβη στην επιβολή διοικητικού προστίμου προς την ΑΕΠΙ ύψους 85.000 ευρώ, ενώ επιπλέον ζήτησε την παρέμβαση Εισαγγελέα προκειμένου να υποχρεωθεί η ΑΕΠΙ να δώσει τα αναγκαία για τον έλεγχο διαχειριστικά στοιχεία.

Σε άλλη κατεύθυνση από τα παραπάνω, σημειώνεται η παρέμβαση του ΥΠΠΟΑ στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τη θεσμική ρύθμιση ένταξης της ειδικότητας της Ξυλοναυπηγικής σε ΙΕΚ (Σάμος, Πέραμα, Χαλκίδα). Έτσι διασώζεται μια μεγάλη παραδοσιακή τεχνική-τεχνογνωσία της Ελλάδας, δημιουργούνται νέες θέσεις απασχόλησης σε περιοχές με μεγάλη ανεργία, προωθείται η κατασκευή ξύλινων σκαφών τουριστικής χρήσης (Yachting) ενώ, παράλληλα, παλαιά ξύλινα σκάφη διασώζονται για εκπαιδευτικούς και μουσειακούς λόγους.

II.1.7. Οργάνωση μεμονωμένων χορηγιών, ενίσχυση επιμέρους δράσεων και έκτακτων επιχορηγήσεων σε εποπτευόμενους φορείς – συναφή κριτήρια

Στο Υπουργείο φτάνουν πολύ συχνά αιτήματα για ad hoc ενισχύσεις φορέων που δεν εποπτεύονται από αυτό και για επιμέρους δράσεις ή για έκτακτες επιχορηγήσεις σε εποπτευόμενους φορείς. Το Υπουργείο προσπάθησε να ανταποκριθεί στο πλαίσιο των μικρών οικονομικών δυνατοτήτων του και πάντοτε μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας, αλλά το ερώτημα των κριτηρίων ως προς την σκοπιμότητα, τις προτεραιότητες, τις δαπάνες και τη χρονική στιγμή, άρχισε να τίθεται επιτακτικά. Η διατύπωση τέτοιων κριτηρίων με σαφή διάκριση των συναφών κατηγοριών του χαρακτήρα κάθε αιτήματος, της σημασίας και του βάρους της ζητούμενης χρηματοδότησης και σε συνάρτηση με άλλες ενδεχόμενες χρηματοδοτήσεις, της βιωσιμότητας και της εμβέλειας της αντίστοιχης δράσης κτλ, είχε αρχίσει να συντάσσεται. Παράλληλα είχε αρχίσει να συντάσσεται και η βάση δεδομένων που θα αποτελούσε, εκτός των άλλων, και αρχείο ιστορικής μνήμης.

Από τις πολλές ενισχύσεις που πραγματοποιήθηκαν, αναφέρονται ενδεικτικά:

- Η επιχορήγηση προς το σωματείο Σπίτι του Ηθοποιού και η διοργάνωση υπό την αιγίδα του ΥΠΠΟΑ θεατρικής παράστασης στο Ηρώδειο, τα έσοδα της οποίας ενίσχυσαν το σωματείο.
- Η ενίσχυση δράσεων που αποσκοπούν σε ίσες ευκαιρίες συμμετοχής ΑΜΕΑ καθώς και η επιχορήγηση για πρώτη φορά θεατρικών ομάδων ΑΜΕΑ.
- Η ενίσχυση δράσεων που αποσκοπούσαν κυρίως σε εξωστρέφεια.

II.1.8. Πότε και υπό ποιους όρους χορηγείται η αιγίδα του Υπουργείου

Πολιτισμού

Εξίσου συχνά φτάνουν στο Υπουργείο αιτήματα για τη χορήγηση αιγίδας. Και εδώ απαιτούνται σαφή κριτήρια των οποίων η επεξεργασία είχε ξεκινήσει και μένει να ολοκληρωθεί.

II.2. Χωροταξική κατανομή-άξονες πολιτισμού σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

• Αθήνα

Το κτηριακό απόθεμα -δημόσιο και ιδιωτικό- στην Αθήνα που είναι αφιερωμένο στις δραστηριότητες του σύγχρονου πολιτισμού είναι εντυπωσιακό. Δύο μεγάλοι οδικοί άξονες το πλαισιώνουν: η Λεωφόρος Συγγρού, από το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος μέχρι το Μέγαρο Μουσικής, περνώντας από το ΕΜΣΤ, το Ωδείο Αθηνών, το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο και την Εθνική Πινακοθήκη αφενός, και η οδός Πειραιώς μέχρι το Εθνικό Θέατρο, αφετέρου. Έχει διατυπωθεί επιτακτικά η ανάγκη να μην λειτουργούν ανταγωνιστικά οι αντίστοιχοι φορείς, αλλά με πνεύμα συνεργατικότητας και αλληλεγγύης, για το καλό τόσο της Αθήνας συνολικά, όσο και του σύγχρονου πολιτισμού, εξ ίσου συνολικά.

Μια τέτοια συνεργατικότητα και οι αντίστοιχες συνεργασίες με πολιτιστικούς φορείς που δεν εγγράφονται σε αυτούς τους άξονες θα μπορούν να συμπεριλάβουν και πολλές από τις δραστηριότητες των τελευταίων. Πρόσθετος αλλά εξίσου σημαντικός στόχος είναι, εδώ, η παροχή κάθε δυνατής συνδρομής προς τις πολλές και πολύ αξιόλογες πρωτοβουλίες νέων δημιουργών.

Για να εξυπηρετηθούν τα παραπάνω έχει επέλθει προφορική συμφωνία μεταξύ του Υπουργού Πολιτισμού, του Υπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης, κ. Σταθάκη και της Διοικητού της Εθνικής Τράπεζας, κ. Κατσέλη για την κατάρτιση προγραμματικής σύμβασης με την Εθνική Τράπεζα Ελλάδας με στόχο την ολοκληρωμένη κτιριακή αναβάθμιση και τον εξοπλισμό των χώρων της Πειραιώς 260, ώστε να δημιουργηθούν μόνιμες εγκαταστάσεις για τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Αθηνών, τη δημιουργία πολιτιστικού κέντρου και τη μετεγκατάσταση του ΤΑΠΑ και των εργαστηρίων του. Η χρηματοδότηση θα εξασφαλιστεί από την Εθνική Τράπεζα - σημερινό ιδιοκτήτη του οικοπέδου- και θα αποπληρωθεί, μέσω ειδικών κονδυλίων στο ΠΔΕ του Υπουργείου σε βάθος

εικοσαετίας, ώστε τελικά και η ιδιοκτησία του οικοπέδου να περιέλθει στο ΥΠΠΟΑ.

- **Θεσσαλονίκη**

Η Θεσσαλονίκη, από την πλευράς της, ήδη αποτελεί και μπορεί να αποτελεί πληρέστερα στο μέλλον πόλη- μουσείο. Στο έδαφος και στα μνημεία της συναντιούνται και συλλειτουργούν διαφορετικές στρώσεις κληρονομημένων πολιτισμών τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους επισκέπτες της. Δεσπόζουσα, ίσως, θέση κατέχει ο Βυζαντινός Πολιτισμός. Κατά συνέπεια, η Θεσσαλονίκη μπορεί να εξελιχθεί στο παγκόσμιο κέντρο Βυζαντινού Πολιτισμού και των αντίστοιχων σπουδών.

Επιπλέον και ειδικότερα, η αφιερωμένη στον πολιτισμό προβλήτα του λιμένα Θεσσαλονίκης με τις πολλές εκεί δραστηριότητες, όπως και η ανάπλαση του χώρου γύρω από τον Σταθμό Βενιζέλου, που θα ακολουθήσει την κατασκευή του Μετρό, συνιστούν σημαντικά κέντρα στην πόλη, όπου μπορούν να αναπτυχθούν όλων των μορφών πολιτιστικές δράσεις.

II.3. Συμμετοχή του Υπουργείου σε εκδηλώσεις ή άλλες δράσεις

Το Υπουργείο Πολιτισμού μετέχει αυτόνομα ή σε συνεργασία με Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους σε ποικίλες εκδηλώσεις και δράσεις που προάγουν ή διαδίδουν τον σύγχρονο πολιτισμό και τη σχέση τους με την κληρονομιά μας.

- Στο πλαίσιο διεθνών εορτασμών, αναφέρεται ενδεικτικά η συμμετοχή:
 - ο στη Διεθνή Ημέρα Μνημείων
 - ο στη Διεθνή Ημέρα Μουσείων
 - ο τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς
 - ο στην Παγκόσμια Ημέρα Μουσικής

- Στο πλαίσιο εγχώριων εορτασμών, αναφέρεται ενδεικτικά η συμμετοχή:
 - ο στις Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές
 - ο στη νύχτα της “Πανσελήνου του Αυγούστου”
- Στο πλαίσιο ποικίλλων δράσεων, όπως διοργάνωση συναυλιών σε μουσεία ή ανοικτούς χώρους, εκθέσεων ζωγραφικής, φωτογραφίας κα., ενδεικτικά αναφέρονται:
 - ο το Φεστιβάλ Ολύμπου στο Δίον
 - ο η Ελληνοτουρκική Ορχήστρα Νεολαίας στο Ηρώδειο
 - ο “Η Αθήνα ελεύθερη”, θεατρική παράσταση για την απελευθέρωση του 1944

Άλλες ειδικές δράσεις αφορούν:

Το πρόγραμμα **Πολιτισμός στα σχολεία**: Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας προτάθηκε ζώνη πολιτισμού στα σχολεία, με σκοπό την επαφή του μαθητικού πληθυσμού με όλα τα ρεύματα των Γραμμάτων και των Τεχνών. Σε συνέχεια παλαιότερης προσπάθειας, όπου φορείς του ΥΠΠΟΑ πραγματοποίησαν προγράμματα πολιτιστικής εκπαίδευσης στα υπουργεία, κατατέθηκε συγκεκριμένη πρόταση για την συνέχιση των προγραμμάτων αυτών και τη χρηματοδότηση τους από το ΕΣΠΑ.

Την πρόταση για **Κέντρα Καλλιτεχνικής Ανάπτυξης**: Πρόκειται για υποστηρικτική δομή που θα συνδράμει τη σύσταση και αρχική λειτουργία νέων επιχειρήσεων πολιτιστικής δημιουργίας, με στόχο την εξυπηρέτηση των αναγκών, γραφειοκρατικών και άλλων, των μικρών καλλιτεχνικών ομάδων, παρέχοντας καινοτομικές υπηρεσίες και προϊόντα (πληροφορίες σχετικά με ευρωπαϊκά προγράμματα, εξεύρεση πόρων, παραχώρηση χώρων κλπ).

Την ιδιαίτερα σημαντική μεταφορά της **έκθεσης Documenta 14** στην Αθήνα, τον Ιανουάριο 2017, με τίτλο «Learning from Athens». Η έκθεση αυτή, η οποία γίνεται κάθε τέσσερα χρόνια στο Kassel της Γερμανίας και αποτελεί παγκόσμιο πολιτιστικό γεγονός, θα μεταφερθεί για πρώτη φορά εκτός Γερμανίας. Το ΥΠΠΟΑ και οι εποπτευόμενοι φορείς του συμβάλλουν με όλες τους στις δυνάμεις για την επιτυχία της έκθεσης.

II.4. Παρεμβάσεις-πρωτοβουλίες ανά συγκεκριμένο τομέα

II.4.1 Θέατρο

- Αναγνώριση του Θεατρικού Μουσείου, το οποίο περιλαμβάνει την Βιβλιοθήκη, το Αναγνωστήριο και τα Εκθέματα (φωτογραφίες, αφίσες, αντικείμενα, κοστούμια, καμαρίνια κα.), ως μνημείου σύγχρονης πολιτιστικής κληρονομιάς. Σε συνεργασία με την Εταιρεία Ελλήνων Θεατρικών συγγραφέων στην οποία ανήκει, αποφασίσθηκε η παραχώρηση του Θεατρικού Μουσείου στο Ελληνικό Δημόσιο για 99 χρόνια, το οποίο και ανέλαβε τη συντήρηση και τη δημόσια έκθεση του υλικού του. Στο πλαίσιο αυτό εξασφαλίσθηκαν χώροι (στην ΕΡΤ και στο Μέγαρο Μουσικής) για την προσωρινή μετεγκατάσταση της Βιβλιοθήκης.
- Νομοθετική ρύθμιση με την οποία αυξάνεται η αποζημίωση για τη μετακίνηση και τη διανυκτέρευση για τους μετακινούμενους του Εθνικού Θεάτρου και του Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδος, εφόσον η απόσταση είναι μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από την έδρα τους.
- Νομοθετική ρύθμιση που προβλέπει την υποχρέωση των Κρατικών Θεατρικών Σκηνών να ανεβάζουν, εντός διετίας, το θεατρικό έργο που βραβεύεται με Κρατικό Βραβείο Θεατρικού Έργου, προς ενίσχυση της εγχώριας θεατρικής παραγωγής.

- Νομοθετική ρύθμιση για τους όρους εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια του κοινού και των εργαζομένων.
- Χορήγηση κάρτας μειωμένου εισιτηρίου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σε φοιτητές Ανώτερων Καλλιτεχνικών Σχολών (Δραματική Σχολή Εθνικού Θεάτρου, Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ κα).
- Νομοθετική ρύθμιση σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, για την αλλαγή χρήσης των κτηρίων του Ελαιώνα, για την μετεγκατάσταση των εργαστηρίων και αποθηκών της ΕΛΣ.

II.4.2 Κινηματογράφος

- Επεξεργασία σχεδίου Νόμου για τη λειτουργία και την στελέχωση του Film Commission στο πλαίσιο του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου (ΕΚΚ). Στόχος είναι η προσέλκυση ξένων επενδύσεων κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών (σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Υπουργεία, Οικονομικών και Εργασίας). Η επεξεργασία προβλέπει ρυθμιστικές ενέργειες κυρίως σε τρεις τομείς:

α) κίνητρα προσέλκυσης ξένων παραγωγών (απαραίτητες οι φοροοαπαλλαγές ώστε να γίνει η Ελλάδα ανταγωνιστική χώρα) β) ευέλικτο εργασιακό περιβάλλον (ευελιξία προσλήψεων προσωπικού, θέσπιση εργόσημου για την πρόσληψη περιστασιακά απασχολούμενων σε μια παραγωγή, δυνατότητα δήλωσης των ανήλικων ηθοποιών στην επιθεώρηση εργασίας του τόπου κατοικίας τους κι όχι του τόπου των γυρισμάτων).

γ) εξάλειψη γραφειοκρατικών δυσλειτουργιών (απλοποίηση της διαδικασίας παροχής άδειας λήψης σκηνών, διευκόλυνση γυρισμάτων σε αρχαιολογικούς χώρους, κτλ.

Παράλληλα, προτάθηκε η σύσταση ειδικής Επιτροπής την οποία θα αποτελούν μέλη του ΕΚΚ και του ΚΑΣ για επεξεργασία των αιτημάτων

έγκρισης σεναρίων για γυρίσματα σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, για να αντιμετωπίζονται έγκαιρα οι υποθέσεις και να μην προκαλούνται καθυστερήσεις.

Τέλος, εξασφαλίστηκε ποσό 450.000 ευρώ μέσω ΕΣΠΑ για την δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας του Film Commission.

Η συνολική πρόταση βρίσκεται στο ΥΠΠΟΑ προς νομοτεχνική επεξεργασία. Το ΥΠΠΟΑ ξεκίνησε τις διαδικασίες για την πλήρη εφαρμογή του αρ. 8 του ν. 3905/2010 που προβλέπει την απόδοση του 1,5% στο ΕΚΚ από τους τηλεοπτικούς σταθμούς του ετήσιου κύκλου εργασιών ή των ετήσιων διαφημιστικών εσόδων τους για την παραγωγή ή συμπαραγωγή κινηματογραφικών έργων. Έτσι, το ΥΠΠΟΑ απευθύνθηκε στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο με ομόφωνη γνωμοδότησή του διευκρίνισε ότι οι ιδιωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να αποδώσουν το 1,5% ανεξαρτήτως της υπάρξεως κερδών. Παράλληλα, το Υπουργείο Πολιτισμού πρότεινε να συμπεριληφθεί στις προϋποθέσεις για την αδειοδότηση των καναλιών το πιστοποιητικό επένδυσης κινηματογραφικής παραγωγής του ν. 3905/2010 και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει λόγω μη συμμόρφωσης, να υποβληθούν τα οικονομικά στοιχεία που θα δώσουν τη δυνατότητα στο Υπουργείο να επιβάλει τις ποινές που προβλέπει ο νόμος. Εξασφάλιση από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ποσού 2 εκ € για την παραγωγή κινηματογραφικών έργων σε αναπλήρωση της απώλειας εσόδων που δημιουργήθηκε από την κατάργηση του ειδικού φόρου των εισιτηρίων από τους Θεσμούς.

- Ολοκληρώθηκαν οι απαραίτητες διαδικασίες ώστε το ΕΚΚ να προχωρήσει στην προκήρυξη των θέσεων για την πλήρωση των θέσεων των τεσσάρων διευθυντών (Διευθυντής Διεθνών Οπτικοακουστικών Παραγωγών,

Διευθυντής Προώθησης, Διευθυντής Ανάπτυξης και Παραγωγής, Διευθυντής Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης), όπως ορίζει ο Νόμος 3905/10.

- Μια μακροχρόνια εκκρεμότητα του Υπουργείου Πολιτισμού στο χώρο της Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης έκλεισε πρόσφατα με την έκδοση τριών Προεδρικών Διαταγμάτων για την ίδρυση και λειτουργία Ανώτερων Σχολών Κινηματογραφίας – Τηλεόρασης, στο πλαίσιο του Ν. 1158/1981 (ΦΕΚ Α' 127) «Περί οργανώσεως και διοικήσεως σχολών Ανωτέρας Καλλιτεχνικής Εκπαιδεύσεως, Κρατικού Βραβείου Θεάτρου και καταργήσεως Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος Ηθοποιού». Συγκεκριμένα:

α) Π.Δ. 22/2016 (ΦΕΚ Α' 32) «Τροποποίηση του Π.Δ. 64/2009 «Άδεια Ίδρυσης και Λειτουργίας Ανώτερων Σχολών Κινηματογραφίας – Τηλεόρασης – Κτηριακές Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός αυτών» (ΦΕΚ Α' 85)», με το οποίο εκσυγχρονίζεται, κυρίως, ο προβλεπόμενος από το Π.Δ. 64/2009 κτηριακός και μηχανολογικός εξοπλισμός των Σχολών.

β) Π.Δ. 47/2016 (ΦΕΚ Α' 75) «Καθορισμός Προσόντων και Δικαιολογητικών για την Πρόσληψη Διδακτικού Προσωπικού των Ανώτερων Σχολών Κινηματογραφίας – Τηλεόρασης», που αφορά τις προϋποθέσεις για την πρόσληψη καθηγητών.

γ) Π.Δ. 48/2016 (ΦΕΚ Α' 76) «Οργάνωση και Λειτουργία Ανώτερων Σχολών Κινηματογραφίας – Τηλεόρασης», με το οποίο προστίθεται ως έβδομο το Τμήμα Μοντάζ στις εν λόγω Σχολές και εγκρίνεται ο Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας τους.

- Οι ζωγραφισμένες στο χέρι κινηματογραφικές γιγαντοαφίσες της συλλογής Hellaffi, που περιλαμβάνουν μερικές μεγάλης σπουδαιότητας γιγαντοαφίσες (μέχρι και 9x3 μέτρα) που φιλοτέχνησαν γνωστοί ζωγράφοι, χαρακτηρίστηκαν ομόφωνα από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεοτέρων Μνημείων ως Μνημείο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

- Κατόπιν πρωτοβουλίας του Υπουργού Πολιτισμού, ο Γάλλος παραγωγός Ζαν Φρανσουά Λε Πετί προσέφερε στην ΕΡΤ τα δικαιώματα προβολής 80 ταινιών (μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ, κα.).
- Νομοθετική ρύθμιση για παράταση μισθώσεων και πάγωμα μισθωμάτων και εξώσεων χειμερινών και θερινών κινηματογράφων μέχρι 2022.
- Συγκρότηση επιτροπής για την επανεξέταση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τους χώρους θεάτρου, κινηματογράφου και λοιπών οπτικοακουστικών τεχνών για την τροποποίηση και κωδικοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης άσκησης της τέχνης με παράλληλη διασφάλιση των όρων ασφάλειας, υγιεινής και την αποτροπή της όχλησης των περιοίκων.
- Νομοθετική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία αντίγραφο από τα κινηματογραφικά έργα παραδίδεται στην Ταινιοθήκη, ενώ από τα τηλεοπτικά στην ΕΚΟΜΕ.
- Προγραμματική σύμβαση ανάμεσα στο ΥΠΠΟΑ και το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους, με στόχο την στήριξη του σημαντικού αυτού θεσμού.

II.4.3 Μουσική

- Εγκατάσταση της ΚΟΑ στον Οργανισμό Μεγάλου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ) ως resident orchestra.
- Σε συνεργασία με Υπουργείο Οικονομικών, συντονισμένες ενέργειες για την επίλυση των οικονομικών θεμάτων του ΟΜΜΑ.
- Έχει υπογραφεί letter of intent /μνημόνιο συνεργασίας με το Ωδείο Αθηνών για την παραχώρηση στο ΥΠΠΟΑ των κτηριακών υποδομών του, για την αναβάθμιση της εκπαιδευτικής του λειτουργίας και για τη μετονομασία του σε Ανώτερη Ακαδημία Μουσικής. Στο ίδιο μνημόνιο, γίνεται η ανάληψη

χρεών του Ωδείου από την πολιτεία, ύστερα από διαχειριστικό έλεγχο (τροποποίηση του νόμου, κάλυψη σημαντικού μέρους των οφειλών του Ωδείου προς τους εργαζομένους, επίλυση θεμάτων που εκκρεμούν πάνω από 40 χρόνια).

- Νομοθετική ρύθμιση με την οποία προστίθεται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΚΣΟΤ έτος επιμόρφωσης στη χορογραφία ή τη σκηνική εκτέλεση.
- Προστασία και ανάδειξη του αρχείου Κουνάδη (Κέντρο Έρευνας και Μελέτης Δισκογραφίας 78 στροφών), σχεδιασμός έργων προς χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (εικονικό μουσείο), καθώς και αναζήτηση του χώρου που θα φιλοξενήσει το φυσικό αρχείο.
- Στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για την προβολή της ελληνικής μουσικής στο εξωτερικό, το ΥΠΠΟΑ συμμετείχε με δικό του περίπτερο στη Διεθνή Μουσική Έκθεση MIDEM 2016 (Palais des Festivals, Κάννες, Γαλλίας, 3 – 6.6.16).

II.4.4 Εικαστικά

- Ύστερα από πολύχρονη καθυστέρηση, άνοιξε το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ) στο κοινό, με συστηματικές περιοδικές εκθέσεις, με πρώτη την έκθεση, στο πλαίσιο της DOCUMENTA 14, “Κρίσιμοι Διάλογοι Αθήνα - Αμβέρσα”.
- Μπιενάλε Βενετίας: Συγκροτήθηκε με υπουργική απόφαση, ώστε να καλύψει το θεσμικό κενό, άμισθη επταμελής Γνωμοδοτική Επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους φορέων σχετικών με τη σύγχρονη τέχνη (Σχολές Καλών Τεχνών, Μουσεία, ΕΕΤΕ, Ένωση Τεχνοκριτικών), και με στόχο τη διαφάνεια σε όλα τα στάδια διαδικασίας επιλογής της εθνικής συμμετοχής στη Μπιενάλε Βενετίας, την τήρηση των απαιτούμενων χρονικών προθεσμιών και την απλούστευση των διαδικασιών υλοποίησης της

ελληνικής συμμετοχής. Δόθηκε η δυνατότητα υποβολής πρότασης και στους καλλιτέχνες (από κοινού με επιμελητές και αντίστροφα), ανατέθηκε ο ρόλος Εθνικού Επιτρόπου εκ περιτροπής σε εποπτευόμενους φορείς εμπλεκόμενους με τη σύγχρονη τέχνη (ΕΜΣΤ, ΚΜΣΤ, Εθνική Πινακοθήκη), ώστε να αξιοποιηθεί η τεχνογνωσία τους, να εξορθολογιστούν και να ελέγχονται καλύτερα οι δαπάνες συμμετοχής και να μειωθεί η γραφειοκρατία. Η διαδικασία επιλογής έγινε εντός σαφούς χρονοδιαγράμματος και ολοκληρώθηκε έγκαιρα.

- Θεσμοθετήθηκε Βραβείο Εικαστικών Τεχνών «Γιάννης Μόραλης», που απονέμεται κάθε χρόνο σε έναν ή μία εν ζωή δημιουργό για το τρέχον καλλιτεχνικό του έργο ή για τη συνεχή και αναγνωρισμένη παρουσία του στα εικαστικά πράγματα της χώρας. Η απονομή του βραβείου θα συνοδεύεται από τη διοργάνωση έκθεσης έργων του βραβευθέντα ή της βραβευθείσας από το ΥΠΠΟΑ. Για τον σκοπό αυτό θα συγκροτείται κάθε χρόνο άμισθη επταμελής Γνωμοδοτική Επιτροπή αποτελούμενη πρώτη φορά από εκπροσώπους φορέων σχετικών με τη σύγχρονη τέχνη (Σχολές Καλών Τεχνών, Κρατικά Μουσεία, ΕΕΤΕ, Ένωση Τεχνοκριτικών, Ένωση Ιστορικών Τέχνης). Φέτος αποδόθηκε τιμητικά στον εικαστικό Παναγιώτη Τέτση. Η θεσμοθέτηση του βραβείου έρχεται να καλύψει ένα θεσμικό κενό στο χώρο των εικαστικών τεχνών, καθώς, σε αντίθεση με άλλες τέχνες (θέατρο, λογοτεχνία, κινηματογράφος), δεν υπήρξε μέχρι σήμερα αντίστοιχη πρωτοβουλία για την προώθηση, υποστήριξη και ανάπτυξη της σύγχρονης εικαστικής δημιουργίας.
- Αποκάλυψη επιτοίχιας κεραμικής εικαστικής σύνθεσης της Ε. Βερναδάκη, που κοσμούσε την αίθουσα VIP του Ανατολικού Αεροδρομίου στο Ελληνικό (εγκαινιάστηκε μαζί με το κεντρικό του κτήριο το 1969) μέχρι να καλυφθεί με γυψοσανίδα τη δεκαετία του '80, επέμβαση που του προκάλεσε φθορές.

Συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας από το Υπουργείο, η οποία αφού αποκάλυψε το έργο και αφαίρεσε τις προσθήκες, κατέγραψε τις φθορές και συνέταξε έκθεση για τη συντήρηση και αποκατάστασή του ενώ κατατέθηκαν προτάσεις για την μεταφορά του σε κρατικό μουσείο ή για την επιτόπια συντήρησή του και την παραμονή του στο κτήριο που έχει κηρυχθεί διατηρητέο.

- Εγκύκλιος για την απλοποίηση των διαδικασιών πρόσβασης εικαστικών καλλιτεχνών (ΕΕΤΕ, απόφοιτοι Σχολών Καλών Τεχνών) σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της χώρας με σκοπό τη σχεδιαστική μελέτη εκθεμάτων, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική.
- Επαναφορά του δικαιώματος ελεύθερης εισόδου σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους των μελών του ΕΕΤΕ, των αποφοίτων Σχολών Καλών Τεχνών και των τεχνοκριτικών.
- Προσλήψεις προσωπικού στο ΕΕΤΕ για κάλυψη πάγιων αναγκών.
- Στήριξη της AICA Hellas στις δράσεις της (διοργάνωση συνεδρίου για τη σύγχρονη τέχνη, θεματικές εκθέσεις).
- Σύμφωνα με τον Νόμο 2557/1997 το 1% της συμβατικής δαπάνης κατασκευής, επισκευής ή διαμόρφωσης δημοσίων χώρων και κτηρίων και του περιβάλλοντος χώρου διατίθεται για τη δημιουργία ή αγορά και τοποθέτηση εικαστικών έργων. Η επιλογή των έργων θα γίνεται μετά από δημόσιο καλλιτεχνικό διαγωνισμό. Ο νόμος έμεινε έκτοτε ουσιαστικά ανενεργός γιατί δεν προβλεπόταν υποχρεωτική ένταξη του 1% στα τεύχη δημοπράτησης και δεν αποτελούσε προαπαιτούμενο για την πληρωμή του εργολάβου, άρα απουσίαζαν οι ρήτρες εφαρμοσιμότητας. Επιδιώξαμε επικαιροποίηση της νομοθετικής ρύθμισης με την προσθήκη ρήτρας εφαρμοσιμότητας και την επαναδιατύπωση του τρόπου συγκρότησης και του ρόλου των αντίστοιχων επιτροπών (ανά Περιφέρεια με εκπροσώπους ΕΕΤΕ,

Ένωσης Τεχνοκριτικών, Ένωσης Ιστορικών Τέχνης, ΣΑΔΑΣ, Αρχιτεκτονικού Γραφείου, Περιφέρειας), ώστε να εξασφαλίζεται διαφάνεια στη διαδικασία επιλογής, εξοικονόμηση χρόνου και διαρκής μέριμνα για την τέχνη στο δημόσιο χώρο. Το θέμα βρίσκεται σε στάδιο νομοτεχνικής επεξεργασίας.

II. 4. 5. Γράμματα

- Ανασχεδιασμός της πολιτικής του βιβλίου με στόχο την ενίσχυση των ελληνικών γραμμάτων εντός και εκτός της χώρας. Για τον σκοπό αυτό, μετά από συνάντηση με τους αντίστοιχους φορείς, συγκροτήθηκε 15μελής ομάδα από εκδότες, συγγραφείς, βιβλιοπώλες, μεταφραστές, βιβλιοθηκονόμους, βιβλιοκριτικούς, πρώην μέλη του ΕΚΕΒΙ και στελέχη του υπουργείου, με έντεκα (11) θεματικές ενότητες προς διερεύνηση και κατάθεση προτάσεων για τη χάραξη εθνικής στρατηγικής για το βιβλίο. Συγκροτήθηκαν υποομάδες ανά θεματική ενότητα. Σε εξέλιξη βρίσκεται επεξεργασία συγκεκριμένης πρότασης για αυτόνομο φορέα που θα έχει ως αποκλειστική αρμοδιότητα την εθνική πολιτική βιβλίου με οργανόγραμμα, εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, αυστηρά καθορισμένες αρμοδιότητες, προϋπολογισμό και τρόπους χρηματοδότησης.
- Επαναφορά ενιαίας τιμής βιβλίου. Το ΥΠΠΟΑ προχώρησε στα εξής βήματα: α) υπέβαλε επίσημο αίτημα για ένταξη του θέματος της ενιαίας τιμής βιβλίου στην επαναδιαπραγμάτευση με τους Θεσμούς, το οποίο έγινε αποδεκτό. Για το σκοπό αυτό, συγκροτήθηκε διαπραγματευτική ομάδα του ΥΠΠΟΑ. β) Συμφωνήθηκε, στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης, ανάθεση μελέτης που θα αναδεικνύει τις αντινομίες της εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ σχετικά με το βιβλίο και τις επιπτώσεις της κατάργησης της ενιαίας τιμής στην αγορά του βιβλίου (ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά). γ) Σε συνεννόηση με το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου ξεκίνησε η προετοιμασία για την διοργάνωση

Διεθνούς Συνάντησης στη χώρα μας με θέμα την προστασία των μικρών γλωσσών και του βιβλίου ως ιδιαίτερου πολιτιστικού προϊόντος.

- Απονομή λογοτεχνικών βραβείων 2014, η οποία, μετά από ανεπίτρεπτη καθυστέρηση, πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2016.
- Έγινε συστηματική επεξεργασία της πρότασης του συγγραφέα Γιώργου Σκούρτη για τη συγγραφή συλλογικού τόμου με τον τίτλο «Εν πλω», σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, είχε προγραμματιστεί να προσκληθεί ομάδα από πολύ γνωστούς Έλληνες και ξένους συγγραφείς, προκειμένου να ταξιδέψουν στο Αιγαίο και να γράψουν κείμενα για την Ελλάδα του σήμερα, εμπνευσμένα από το ταξίδι.
- Εξασφαλίστηκε η συμμετοχή της χώρας μας στις παρακάτω Διεθνείς Εκθέσεις Βιβλίου: Ριάντ, όπου τιμώμενη χώρα ήταν η Ελλάδα (Μάρτιος 2016), Θεσσαλονίκης (Μάιος 2016), Πεκίνου (Αύγουστος 2016), Μόσχας (Σεπτέμβριος 2016), η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του «Έτους Ελλάδας-Ρωσίας», όπου το Ελληνικό Περίπτερο εγκαινιάστηκε από τον Υπουργό Πολιτισμού και Φρανκφούρτη (Οκτώβριος 2016).
- Το ΥΠΠΟΑ, σε συνεργασία με το Δ.Σ. και τον διευθυντή του ΕΠΚΕΔ (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών), υπήρξε αρωγός στα ζητήματα που τέθηκαν υπόψιν του προκειμένου να διευκολυνθεί το έργο του Κέντρου. Ενδεικτικά: λύθηκε το χρονίζον πρόβλημα της μετάθεσης της φορολογικής έδρας του Κέντρου από τους Δελφούς στην Αθήνα, χρηματοδοτήθηκε με έκτακτη επιχορήγηση το πρόγραμμα εργαστηρίων αρχαίου δράματος του Κέντρου σε συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο.
- Το ΥΠΠΟΑ συνέδραμε επίσης, στην εύρυθμη λειτουργία του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού. Ενδεικτικά: επιχορηγήθηκε από το ΠΔΕ το έργο αναβάθμισης των κτηριακών εγκαταστάσεων, προωθήθηκαν διαδικασίες ενίσχυσης της στελέχωσης του με απόσπαση υπαλλήλων από άλλους

δημόσιους φορείς. Επίσης, ο Υπουργός ΠΟ.Α. βράβευσε για τις υπηρεσίες του τον Παντελή Μπούμπουρα, Πρόεδρο του Δ.Σ. του παραρτήματος του Ε.Ι.Π. στην Οδησό.

III. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

III.1. Μεγάλες επενδύσεις

Σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, ο αναγκαίος παραγωγικός μετασχηματισμός και οι αιτούμενες μορφές ανάπτυξης οφείλουν να συνάδουν με την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς (και του φυσικού κάλλους) της χώρας. Οι σοβαροί επενδυτές το κατανοούν, όπως κατανοούν, επίσης, ότι η επένδυσή τους αντίστοιχα κερδίζει, ακόμα και σε επίπεδο brand name.

Από τη μεριά του, το Υπουργείο, κατά τις συζητήσεις του με τους υποψήφιους επενδυτές, οφείλει να καθιστά από την αρχή και με απόλυτη σαφήνεια γνωστές τις δικές του επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις ή απόψεις χωρίς καχυποψίες και με καμία διάθεση υπερβολής. Από εκεί και πέρα και μέχρι την τελική πραγματοποίηση της επένδυσης, η οποία συναρτάται βέβαια με την κυβερνητική πολιτική συνολικά, το Υπουργείο οφείλει να συνεργάζεται αρμονικά, ενδεχομένως μέσω μνημονίων συνεργασίας, με το τεχνικό γραφείο του επενδυτή, ώστε όλες οι εργασίες να προχωρούν κατά το δυνατόν απρόσκοπτα και τα όποια γραφειοκρατικά εμπόδια να ξεπερνιούνται ακόμα και με νομοθετικές πρωτοβουλίες, αν χρειάζεται.

Σύμφωνα με την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική, ουδέποτε το Υπουργείο Πολιτισμού είχε την επιδίωξη να μπλοκάρει τις επενδύσεις, ούτε, βέβαια, να μειώσει την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Σε αντιπαράθεση με τις «επιθετικές αποκρατικοποιήσεις» του προγράμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης και με όσους καταστροφολογούν ότι η πολιτιστική κληρονομιά διώχνει τις επενδύσεις, στόχος μας είναι ο συγκερασμός των επενδύσεων και της ανάπτυξης, που η Κυβέρνηση θέλει να είναι αειφόρος, βιώσιμη και δίκαιη, με την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, ζήτημα που έχει βαρύνουσα σημασία για μια χώρα όπως η Ελλάδα.

Υπό αυτό το πνεύμα και με αυτές τις «προδιαγραφές» το Υπουργείο προσπάθησε να αντιμετωπίσει τις εν εξελίξει προτάσεις μεγάλων επενδύσεων (Αστέρας Βουλιαγμένης, Αφάντου, μαρίνα της Πύλου, Ελληνικό, Σκουριές, Μετρό Θεσσαλονίκης). Οι προσπάθειες δεν ήταν εύκολες γιατί η κυβέρνηση βρήκε τα πράγματα ήδη δρομολογημένα σε ένα πλαίσιο που δεν ευνοούσε καθόλου μια τέτοια προσέγγιση. Έτσι έπρεπε να αντιμετωπιστούν εμπόδια (κάποιες φορές τεχνητά), καχυποψίες και παρανοήσεις από όλες τις πλευρές, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, κλπ.

Στην περίπτωση του Αστέρα Βουλιαγμένης, τέθηκαν όροι για την προστασία και την ανάδειξη των αρχαιοτήτων, διασφαλίζοντας την επισκεψιμότητα των ορατών αρχαιοτήτων.

Για την Αφάντου, το Υπουργείο προχώρησε στην κήρυξη του αρχαιολογικού χώρου, αντιμετωπίζοντας θεσμικά, ως όφειλε, μια εκκρεμότητα που είχαν αφήσει ανοιχτή οι προηγούμενες Κυβερνήσεις. Το Συμβούλιο της Επικράτειας δικαίωσε απόλυτα την κήρυξη αρχαιολογικού χώρου, κάνοντας ειδική αναφορά στις αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού και τις βελτιώσεις που επέφερε το Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας αναφορικά με την ήπια τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, τη διασφάλιση της προστασίας του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και τα δικαιώματα των πολιτών για την απόλαυσή του.

Για τη μαρίνα της Πύλου, η έγκριση της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων συνοδεύτηκε με όρους για την πλήρη προστασία των στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς και παράλληλα υπήρξε πρόβλεψη για την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της ευρύτερης περιοχής.

Στο Ελληνικό, το Υπουργείο, δεχόμενο επικοινωνιακό Blitzkrieg από τα Μέσα, προετοίμασε την τεκμηριωμένη αντιμετώπιση της πρότασης για κήρυξη αρχαιολογικού χώρου, που είχε κληρονομηθεί ως εκκρεμότητα από τις προηγούμενες Κυβερνήσεις, καθώς και νέας πρότασης του ΕΜΠ για χαρακτηρισμό κτηρίων ως νεότερα μνημεία. Η πρόταση για χαρακτηρισμό νεότερων μνημείων είχε τη γνωστή αρνητική κατάληξη στο ΚΣΝΜ. Το ζήτημα της κήρυξης αρχαιολογικού χώρου δεν έχει ακόμα αντιμετωπιστεί. Η κήρυξη αρχαιολογικού χώρου δεν σημαίνει αδόμητη ζώνη. Σημαίνει θεσμικά επίσημη γνωστοποίηση μιας ευρύτερης περιοχής, στην οποία έχουν εντοπιστεί ή και υπάρχουν ορατές αρχαιότητες. Αν το Υπουργείο δεν προχωρήσει στην κήρυξη, τότε δεν θα τηρηθεί η πρόβλεψη του αρχαιολογικού νόμου, σύμφωνα με την οποία, πριν την έγκριση γενικών χωρικών ρυθμίσεων, όπως το master plan της επένδυσης, το Υπουργείο οφείλει να προβαίνει σε κήρυξη των περιοχών που έχουν αρχαιότητες. Αυτό θα αποτελέσει θεσμικό ατόπημα, συνεχίζοντας την πρακτική του “κρυψίματος κάτω από το χαλί” των προηγούμενων κυβερνήσεων (η πρόταση για κήρυξη είχε υποβληθεί στα τέλη του 2014 και δεν προχώρησε από την τότε πολιτική ηγεσία). Συνεπώς, η επένδυση θα εκτεθεί στον υπαρκτό κίνδυνο προσφυγής κατά του master plan για μη τήρηση του αρχαιολογικού νόμου, που θα προκαλέσει μεγάλες καθυστερήσεις ή και ματαίωση στο ορατό μέλλον. Την ίδια στιγμή το Δημόσιο θα έχει εκτεθεί στον κίνδυνο να στραφούν εναντίον του μελλοντικοί ενδιαφερόμενοι (αγοραστές τμημάτων της επένδυσης, κατασκευαστές τμημάτων των έργων κλπ), με το επιχείρημα ότι δεν γνωστοποίησε εξ αρχής τις περιοχές με αρχαιότητες, ως όφειλε, με αποτέλεσμα κατά τη συναλλαγή τους με τον επενδυτή να εκτεθούν σε ρίσκα που δεν τους γνωστοποιήθηκαν από το Κράτος. Γι’αυτό τον λόγο, το Υπουργείο επεξεργάστηκε σχέδιο διάταξης, με το οποίο προτείνει την συνυπογραφή από τον Υπουργό Πολιτισμού (μετά από Γνωμοδοτήσεις του ΚΑΣ και του ΚΣΝΜ) του Προεδρικού Διατάγματος και των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων,

με τα οποία θα εγκριθεί το master plan και οι πολεοδομικές μελέτες της επένδυσης. Αυτό διασφαλίζει εκ των προτέρων την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, θέτοντας εξ αρχής τους όρους του Υπουργείου, και ταυτόχρονα απλοποιεί τη διοικητική διαδικασία της άδειας δόμησης, που ακολουθεί. Επίσης, προετοιμάστηκε η θέσπιση Μνημονίου Συνεργασίας, διασφαλίζοντας τον έλεγχο όλων των εκσκαφικών εργασιών από την Αρχαιολογική Υπηρεσία στο σύνολο της έκτασης της επένδυσης (εντός και εκτός της περιοχής που έχει προταθεί να κηρυχτεί αρχαιολογικός χώρος). Εφόσον κατά την υλοποίηση του έργου εντοπίζονται αρχαιότητες, αυτό δεν σημαίνει διακοπή της επένδυσης. Θα ακολουθεί η διεξαγωγή σωστικής ανασκαφής, μετά την ολοκλήρωση της οποίας και ύστερα από τη διατύπωση γνώμης από το αρχαιολογικό συμβούλιο, θα αποφασίζεται ο κατάλληλος τρόπος εξέλιξης των εργασιών. Πρόκειται για μία συνηθισμένη διαδικασία που ακολουθείται σε όλα τα μεγάλα δημόσια και ιδιωτικά έργα και σε γενικές γραμμές περιγράφεται στη σύμβαση. Τέλος, είχε ξεκινήσει επεξεργασία για την διατύπωση ολοκληρωμένης πρότασης προς τον επενδυτή, με την οποία αναδεικνύεται η προστιθέμενη αξία που έχει για την επένδυση η πολιτιστική κληρονομιά: α) επικαιροποίηση της χρήσης των χαρακτηρισμένων κτηρίων (υπόστεγων και κτηρίου Σάαρινεν) με βάση τις σημερινές ανάγκες, β) μετεγκατάσταση της υφιστάμενης αρχαιολογικής αποθήκης σε ένα από τα χαρακτηρισμένα υπόστεγα ως επισκέψιμη μουσειακή αποθήκη, γ) χρηματοδότηση της λειτουργίας της μουσειακής αποθήκης από τον προβλεπόμενο φορέα διαχείρισης, δ) μη κατεδάφιση του κεντρικού κτηρίου του Κολλεγίου, που δεν χαρακτηρίστηκε νεότερο μνημείο, ώστε να ενταχθεί και να αξιοποιηθεί στον σχεδιασμό της επένδυσης, ε) εξέταση για ένταξη στα έργα δημοσίου ενδιαφέροντος ύψους 1,5 δις, που προβλέπει η συμφωνία με το Ελληνικό Δημόσιο, της κατασκευής κτηρίου για την στέγαση του Υπουργείου Πολιτισμού, που θα

αποτελέσει σημαντικό τοπόσημο για το έργο, επιλύοντας ταυτόχρονα το σημαντικό κτηριακό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Υπουργείο.

Σε ότι αφορά τις Σκουριές, το Υπουργείο έχει εξαντλήσει την εξέταση του ζητήματος των αρχαιοτήτων που υπάρχουν, μετά από σειρά συνεδριάσεων και αυτοψιών του ΚΑΣ.

Στην υπόθεση του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης, το Υπουργείο πέτυχε την ανατροπή των παλαιότερων αποφάσεων για απόσπαση των σημαντικών αρχαιοτήτων του σταθμού Βενιζέλος και την τροποποίηση του έργου, ώστε η κατασκευή του σταθμού να συνδυαστεί με τη διατήρηση και την ανάδειξη των αρχαιοτήτων στη θέση τους. Παράλληλα, με κατάλληλες ενέργειες επιτεύχθηκε καλύτερος συντονισμός μεταξύ των εμπλεκομένων και ενίσχυση των ανασκαφικών συνεργειών, επιταχύνοντας την εξέλιξη των σωστικών ανασκαφών, ώστε να τηρηθούν τα στενά χρονοδιαγράμματα του έργου, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

III.2. Πρόγραμμα ΕΣΠΑ

- Έκλεισε το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2007-2013 (31.12.2015) με απορρόφηση 93% κατά την παραλαβή τον Ιανουάριο 2015, το ποσοστό απορρόφησης ήταν 55%).
- Ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ (2014-2020) είτε από τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα (όπως ΕΠΑΝΕΚ και ΕΠΑΝΑΔ) είτε από ένα από τα 13 Περιφερειακά Προγράμματα (ΠΕΠ) για τα οποία απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του ΥΠΠΟΑ. Σημειώνεται ότι δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα για πρώτη φορά στα έργα σύγχρονου πολιτισμού.

- Ολοκληρώνεται η πλήρης χαρτογράφηση των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών στην Ελλάδα. Η α' φάση έχει παραδοθεί και η β' θα παραδοθεί σύντομα.
- Δημιουργία και υποστήριξη της πιλοτικής λειτουργίας “Θερμοκοιτίδας Νεοφυών Επιχειρήσεων” του τομέα των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών στο κτήριο Ακροπόλ-Παλάς, με στόχο: α) τη δημιουργία συνθηκών συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών διαφορετικών ειδικοτήτων designers (graphic / web / fashion / interior), αρχιτέκτονες, φωτογράφους, εικαστικούς, χειροτέχνες, συγγραφείς, σκηνοθέτες, παραγωγούς, μουσικούς, χορευτές, ειδικούς στην πολιτιστική διαχείριση, στην πληροφορική και τις ψηφιακές τέχνες κλπ. και β) την υποστήριξη κατά τη σύσταση και αρχική λειτουργία νέων επιχειρήσεων, οι οποίες εντάσσονται στο πεδίο της δημιουργικής οικονομίας και παράγουν καινοτομικές υπηρεσίες και προϊόντα, βασισμένα σε πολιτιστικό περιεχόμενο. Έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ (2014-2020, ΕΠΑΝΕΚ). Εκκρεμεί ο λεπτομερής σχεδιασμός του έργου στο κτήριο Ακροπόλ, η ολοκλήρωση της διαδικασίας χρηματοδότησης και ο ορισμός του φορέα λειτουργίας.
- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό υποδομών και εξοπλισμού κινηματογραφικών και θεατρικών αιθουσών για την αναβάθμιση του επιπέδου των υπηρεσιών τους.
- Ίδρυση Μουσείου Φιλοσοφίας όπου με την χρήση των νέων τεχνολογιών ο επισκέπτης θα μπορεί διαδραστικά να παρακολουθήσει την εξέλιξη των φιλοσοφικών ιδεών από τη γέννηση τους έως την εξέλιξη τους μέχρι σήμερα. Σχεδιασμός του Μουσείου Φιλοσοφίας σε χώρο του κτηρίου του Ωδείου Αθηνών, εξασφάλιση της χρηματοδότησής του από το ΕΣΠΑ 2014-2020.

III.3. Πρόσθετες Δράσεις

- Πρόταση για τη δημιουργία ενάλιων και καταδυτικών αρχαιολογικών πάρκων στις **Βόρειες Σποράδες (Αλόνησος), Λαυρεωτική, Πύλο, Μαραθώνα και Κέα**. Έναρξη διαδικασιών και συζητήσεων με τους Δήμους για την δημιουργία καταδυτικών αρχαιολογικών πάρκων σε κηρυγμένους υποθαλάσσιους αρχαιολογικούς χώρους.
- “Αρχιπέλαγος” : Πρόγραμμα δύο (2) φάσεων αποκατάστασης και επέκτασης έξι (6) Μουσείων σε επιλεγμένα νησιά του Αιγαίου (Σαντορίνη, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Δήλος) και αναστήλωσης της στοάς του Φιλίππου στη Δήλο καθώς και γενικότερες επεμβάσεις ανάδειξης Αρχαιολογικών Χώρων. Εκπονείται η μελέτη βιωσιμότητας σε συνεργασία με το Ίδρυμα Σ. Νιάρχος, από το οποίο έχει εξασφαλιστεί χορηγία ύψους δεκαπέντε (15) εκ. ευρώ για το σύνολο του έργου. Έχει ήδη ολοκληρωθεί η σύσταση του φορέα που θα παρακολουθεί το έργο ενώ έχει ήδη ανατεθεί η συναφής μελέτη σε διακεκριμένο γραφείο του εξωτερικού με έξοδα του χορηγού.
- “Πολιτιστική Εγνατία”: Σε συνεργασία με την ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Ε. και σε συνάρτηση με την ενίσχυση τόσο της περιφερειακής ανάπτυξης όσο και του πολιτισμικού τουρισμού, αναπτύσσεται ένα σχέδιο ανάδειξης του πολιτιστικού πλούτου αρχαίου και σύγχρονου, υλικού (αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία κτλ.) και πνευματικού (δράσεις όπως εκθέσεις, συναυλίες, παραστάσεις κτλ.), κατά μήκος αυτού του πολύ σημαντικού για την εξέλιξη τού ελληνικού πολιτισμού άξονα.
- Σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας κινείται εκ νέου το θέμα της ανάδειξης και αξιοποίησης του Κτήματος Τατοΐου, το οποίο εκτείνεται σε τρεις βασικούς άξονες:
 - α) λειτουργία Μητροπολιτικού Πάρκου (ως χώρος υπαίθριας αναψυχής),

β) λειτουργία Περιαστικού Πάρκου (ως χώρος ανάπτυξης πρωτογενούς παραγωγής με παράλληλη οργάνωση δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ή/και ερευνητικών δραστηριοτήτων) και

γ) επισκεψιμότητα των κτισμάτων, κατόπιν ανακαίνισης, και ίδρυση του Μουσείου Τατοΐου.

- Γεφύρι της Πλάκας. Έγινε μελέτη από το ΕΜΠ, η οποία κατατέθηκε στο ΚΣΝΜ. Το ΥΠΠΟΑ σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης και το Υπουργείο Υποδομών, έχει δρομολογήσει την υπογραφή νέας προγραμματικής σύμβασης έχοντας εξασφαλίσει τη χρηματοδότηση του έργου. Η εκτέλεση του έργου θα γίνει από τις υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ενώ έχουν ήδη ολοκληρωθεί κάποια προκαταρκτικά στάδια.
- Πρόταση για τη μετατροπή της οδού Τοσίτσα σε νησίδα Πολιτισμού σε συνεργασία με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, τον Δήμο Αθηναίων, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τη Σχολή Καλών Τεχνών.
- Πρόταση για την ανάπτυξη της έρευνας στον χώρο του πολιτισμού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων:
ανάπτυξη νέων τεχνικών διάγνωσης, συντήρησης και αποκατάστασης έργων τέχνης και δημιουργία αντίστοιχων εργαστηρίων.
- Σύνταξη οδικού χάρτη για τη σταδιακή επανάχρηση του Καποδιστριακού Ορφανοτροφείου της Αίγινας, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής που συμφώνησε να χρηματοδοτήσει τις εργασίες ανασκευής τμήματος του κτηρίου. Το ΥΠΠΟΑ χρηματοδότησε και εκπόνησε τις σχετικές μελέτες για την ανασκευή του πρώτου τμήματος, προκειμένου να λειτουργήσει ως πολιτιστικό κέντρο.
- Σύναψη σύμβασης Πολιτιστικής Χορηγίας με την εταιρεία COSMOTE με αντικείμενο την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών (internet) και υπηρεσία

φωνής και δεδομένων μέσω τεχνολογιών 3G/4G/WiFi σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, με σκοπό την ενίσχυση της προβολής τους μέσω της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών και της διαδραστικής επαφής του κοινού με τα μνημεία.

- Έχει υπογραφεί συμβόλαιο συνεργασίας με το Ίδρυμα Fraser με στόχο τη δημιουργία διαδραστικών εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας και διαδικτύου με περιεχόμενο τον αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό, για χρήσεις τουριστικές (βασικές πληροφορίες για τα μουσεία της χώρας) και ακαδημαϊκές. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας έχει ενταχθεί η έκθεση THE GREEKS, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης, και θα ακολουθήσει η συνεργασία με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο για την δημιουργία ψηφιακού οδηγού περιήγησης.
- Επεξεργασία της ιστοσελίδας του ΥΠΠΟΑ και μετάφραση των λημμάτων της στην Αγγλική γλώσσα.

IV. ΙΔΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ

Το Υπουργείο Πολιτισμού διαχειρίζεται ένα τεράστιο πλούτο της χώρας, τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία, και παράλληλα διαθέτει σημαντική ιδία περιουσία η οποία έμενε αναξιοποίητη επί δεκαετίες ή χρησιμοποιούνταν υπό καθεστώς πλήρους αδιαφάνειας για την εξυπηρέτηση πελατειακών σχέσεων όλων των ειδών. Βασική μέριμνα του Υπουργείου κατά την παρουσιαζόμενη εδώ θητεία υπήρξε η κατά το δυνατόν συστηματική αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος της χώρας και της περιουσίας του Υπουργείου προς όφελος όλων των δραστηριοτήτων του αλλά και της Πολιτείας γενικότερα. Η εν λόγω αξιοποίηση θα συγκροτούσε έτσι ιδία οικονομική πολιτική του Υπουργείου, σε αρμονία βέβαια με την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης συνολικά.

IV.1. Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠ)

Το ΤΑΠΑ συγκεντρώνει τα έσοδα από την εκμετάλλευση όλων των δραστηριοτήτων των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων που αποφέρουν πόρους (εισιτήρια, κυλικεία, πώληση αντικειμένων κ.λπ.). Τα εισπραττόμενα έσοδα χρηματοδοτούν άμεσα ή έμμεσα διάφορες ανάγκες του Υπουργείου, ενισχύοντας τον πενιχρό τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου, και μέρος τους χρησιμοποιείται για την αποζημίωση απαλλοτριώσεων, στις οποίες προβαίνουν οι υπηρεσίες του Υπουργείου για λόγους ανάδειξης και προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Οι πόροι αυτοί μέχρι σήμερα και για διάφορους λόγους, κάποιοι από τους οποίους συνδέονται με διάφορες μορφές παρανομίας, είναι πολύ κατώτεροι των ευλόγως αναμενομένων, ενώ η οργάνωση της συγκέντρωσής τους πάσχει από πολλές πλευρές. Κατά την παρουσιαζόμενη εδώ θητεία και προς την κατεύθυνση της ριζικής θεραπείας των παραπάνω:

- Θεσμοθετήθηκε στα τέλη του 2015 και εφαρμόστηκε από τον Απρίλιο του 2016 νέα τιμολογιακή πολιτική για τα εισιτήρια των αρχαιολογικών χώρων και των μουσείων της χώρας. Οι νέες τιμές προέκυψαν μετά από προσεκτική μελέτη, λαμβάνοντας υπ' όψιν στατιστικά δεδομένα και συγκρίνοντας με τις τιμές των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών. Παράλληλα, για πρώτη φορά θεσπίστηκε η ελεύθερη είσοδος για τους δικαιούχους της κάρτας αλληλεγγύης και τους κατόχους ενεργής κάρτας ανεργίας, επιτρέποντας στους χτυπημένους από την κρίση συμπολίτες μας να μπορούν να επισκέπτονται χωρίς κόστος αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Τέλος, επίσης για πρώτη φορά θεσπίστηκε καθολική έκπτωση 50% κατά τους πέντε χειμερινούς μήνες Νοέμβριο – Μάρτιο, με στόχο αφ' ενός να μπορούν οι Έλληνες να επισκέπτονται αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, όταν δεν υπάρχει η συμφόρηση της τουριστικής περιόδου, με τιμές χαμηλότερες από αυτές που ίσχυαν πριν τη νέα τιμολογιακή πολιτική, και αφ' ετέρου να ενισχυθεί ο πολιτιστικός τουρισμός κατά τους χειμερινούς μήνες, συμβάλλοντας στον ευρύτερο στόχο για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο να λειτουργεί πιλοτικά νέο «Εκδοτήριο Εισιτηρίων Ομάδων Επισκεπτών Ακρόπολης και Θεάτρου Διονύσου», με προπαραγγελίες και ψηφιακές πληρωμές, για την εξυπηρέτηση οργανωμένων ομάδων τουριστών (γκρουπ), ή ομάδων που συνοδεύονται από ξεναγό. Το αποτέλεσμα ήταν η αποσυμφόρηση των εκδοτηρίων της Ακρόπολης και του Θεάτρου Διονύσου, η υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση των επαγγελματιών του χώρου και ο απόλυτος έλεγχος των εισιτηρίων που εκδίδονται για τα μεγάλα γκρουπ, που έφερε αύξηση των εισιτηρίων κατά τον μήνα Σεπτέμβριο κατά 20% στην Ακρόπολη και κατά 60% στο Θέατρο Διονύσου (σε ετήσια βάση). Έτσι, τον Σεπτέμβριο τα έσοδα από τους αρχαιολογικούς

χώρους της Αθήνας υπερδιπλασιάστηκαν σε σχέση με πέρυσι, παρουσιάζοντας αύξηση 109,3%, με τον Σεπτέμβριο να αναδεικνύεται σε μήνα με τα περισσότερα έσοδα στην Αθήνα, ξεπερνώντας τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Η ίδια εικόνα συνεχίστηκε σε γενικές γραμμές και τους επόμενους μήνες λειτουργίας του εκδοτηρίου. Η αύξηση των εισιτηρίων στην Ακρόπολη και το Θέατρο του Διονύσου, που σημειώθηκε κυρίως μετά την έναρξη λειτουργίας του εκδοτηρίου εισιτηρίων ομάδων επισκεπτών Ακρόπολης και Θεάτρου Διονύσου, αποτελεί απόδειξη ότι η αύξηση της τιμής των εισιτηρίων ήταν πολύ καλά μελετημένη και δεν προκάλεσε μείωση της επισκεψιμότητας. Η μείωση της επισκεψιμότητας, όπου καταγράφηκε, οφείλεται σε άλλους λόγους που πρέπει να εξεταστούν, όπως η εισιτηριοδιαφυγή σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία λόγω ελλιπούς ελέγχου, η μείωση ευρύτερα της τουριστικής δαπάνης ανά επισκέπτη, που μείωσε γενικότερα τα έσοδα από τον Τουρισμό παρά την αύξηση των τουριστών, κλπ.

- Ως αποτέλεσμα των παραπάνω επιτεύχθηκε ο στόχος που είχε τεθεί στον προϋπολογισμό του 2016 για αύξηση των εσόδων του ΤΑΠ κατά 30 εκ. Συγκεκριμένα, τα έσοδα του ΤΑΠ από 55,5 εκ. το 2015 εκτοξεύτηκαν σε περίπου 88 εκ. το 2016, παρουσιάζοντας αύξηση πάνω από 55%.
- Η αύξηση των εσόδων από τα εισιτήρια και η επίτευξη του στόχου για αύξηση κατά 30 εκ. το 2016 έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνει σημαντικά η χρηματοδότηση που θα δεχτεί το Υπουργείο από το ΤΑΠ το 2017. Έτσι από το 2015 που η συνολική χρηματοδότηση αναγκών του ΥΠΠΟΑ από το ΤΑΠ ήταν της τάξης των 28,5 εκ., με βάση τα οικονομικά αποτελέσματα του 2014 και την κατάσταση που παραλάβαμε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις μετά το καταστροφικό PSI και το κούρεμα των αποθεματικών του Ταμείου, το 2017 αναμένεται να υπερδιπλασιαστεί, πλησιάζοντας τα 60 εκ., με βάση τα

αποτελέσματα του 2016 που πετύχαμε. Για να γίνει κατανοητό πόσο σημαντική είναι αυτή η αύξηση της χρηματοδότησης του ΤΑΠ προς το Υπουργείο υπενθυμίζεται ότι ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου είναι της τάξης των 250 εκ., ενώ, χωρίς την πάγια μισθοδοσία του τακτικού προσωπικού που ανέρχεται σε περίπου 150 εκ., τα καθαρά λειτουργικά είναι περίπου 100 εκ.. Συνεπώς, το 2017 η χρηματοδότηση αναγκών του Υπουργείου από το ΤΑΠ συνολικού ύψους περίπου 60 εκ. αυξάνει κατά 24% τους συνολικούς πόρους του ΥΠΠΟΑ ή κατά 60% τους πόρους που έχει το ΥΠΠΟΑ για τις λειτουργικές του ανάγκες.

- Για τον αποτελεσματικό έλεγχο των εισιτηρίων και παράλληλα την προσφορά σύγχρονων υπηρεσιών στους επισκέπτες, προχώρησε η μελετητική προετοιμασία και πολύ γρήγορα θα ξεκινήσει η εγκατάσταση ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-ticketing) και ψηφιακού συστήματος καταγραφής πωλήσεων στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία της χώρας, σε άμεση διασύνδεση με νέο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (erp), που θα λειτουργεί στα κεντρικά του ΤΑΠ. Το έργο υλοποιείται με τη χορηγική υποστήριξη του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος και της Εθνικής Τράπεζας. Η εγκατάσταση θα ξεκινήσει με τον Βράχο της Ακρόπολης και τους γύρω αρχαιολογικούς χώρους, με ορίζοντα λειτουργία μέχρι τα τέλη Μαΐου 2017. Θα ακολουθήσουν η Κνωσός και το Μουσείο Ηρακλείου τους αμέσως επόμενους μήνες. Στόχος είναι, με την εμπειρία που θα αποκτηθεί να επιτευχθεί η σταδιακή εκδίπλωση του συστήματος (roll out) στους περίπου 50 πιο σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της χώρας μέχρι τα τέλη του 2018.

- Έχει ολοκληρωθεί η κατάρτιση του νέου οργανισμού λειτουργίας του ΤΑΠ με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της δομής του φορέα και την ενίσχυσή του με προσωπικό, ώστε να ανταποκριθεί πληρέστερα στις σύγχρονες απαιτήσεις πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας. Με το σχέδιο που παραδόθηκε στη νέα Υπουργό α) το ΤΑΠ παραμένει Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, αποκτώντας κατάλληλες δομές, που σήμερα δεν υπάρχουν, για την επιτέλεση των λογιστικών, διαχειριστικών και υποστηρικτικών λειτουργιών του, για την ενίσχυση των παραγωγικών και εμπορικών δραστηριοτήτων του, για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία και για τον αποτελεσματικό έλεγχο της είσπραξης των εσόδων, β) εισφέρεται ένα μεγάλο ποσό στις αρχές του έτους στο ΥΠΠΟΑ για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών του Υπουργείου που σήμερα πληρώνονται από το ίδιο το ΤΑΠ μέσω παράπλευρων (by-pass) μηχανισμών, χωρίς κανένα ουσιαστικό έλεγχο αφού και το ΤΑΠ δεν έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου, αφαιρώντας ένα διοικητικό βάρος που σήμερα καθλώνει τις παραγωγικές και αναπτυξιακές δυνατότητες του ΤΑΠ, γ) οι ανάγκες του ΥΠΠΟΑ που καλύπτονται με τη χρηματοδότηση του ΤΑΠ είναι πρωτίστως του τομέα πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά προστίθενται και οι λοιπές ανάγκες του Υπουργείου για τον τομέα σύγχρονου πολιτισμού, που και αυτός υποχρηματοδοτείται, δ) διασφαλίζεται η πληρωμή των απαλλοτριώσεων, που εκκρεμούν για χρόνια, αποτελώντας σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα, ε) το ΤΑΠ μετασχηματίζεται από έναν παρηκμασμένο εισπρακτικό μηχανισμό σε αναπτυξιακό φορέα για τον Πολιτισμό, με δυνατότητα χρηματοδότησης σημαντικών έργων και προγραμμάτων του Υπουργείου και φορέων του, στ) διασφαλίζεται το ποσό που το Υπουργείο οφείλει να εισφέρει από την πλευρά του για τη χρηματοδότηση της του Κοινωνικού Επιδόματος Αλληλεγγύης, όχι διά περικοπών (spending review) αλλά μέσα από τα έσοδα

από την πολιτιστική κληρονομιά, που αποτελεί δημόσιο πλούτο, ζ) εξασφαλίζονται πόροι για κοινωνικές δράσεις ειδικά στον τομέα του Πολιτισμού, η) επανέρχεται στο προσκήνιο η ενεργοποίηση της ανενεργής σήμερα διάταξης του ιδρυτικού νόμου του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης, που είναι ανεξάρτητο ΝΠΔΔ, ότι οφείλει να εισφέρει ποσοστό των εσόδων του στο Υπουργείο Πολιτισμού δια του ΤΑΠ, θ) τίθενται κριτήρια για την επιλογή των μελών του ΔΣ του ΤΑΠ και εισάγονται στοιχεία διαφάνειας και δημόσιας λογοδοσίας, ι) προβλέπεται θέση Γενικού Διευθυντή, που σήμερα απουσιάζει, προκαλώντας μεγάλες αρρυθμίες στην καθημερινή λειτουργία του ΤΑΠ και ασυνεννοησία μεταξύ των Υπηρεσιών του, ια) θεσπίζεται Επιτροπή για τον καθορισμό της τιμολογιακής πολιτικής του Υπουργείου με βάση επιστημονική και στατιστική τεκμηρίωση.

- Έχει ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός design για νέα αντικείμενα τέχνης (art objects) υψηλής αισθητικής, τα οποία πλέον θα μπορούν να διατίθενται στα πωλητήρια των Μουσείων και των Αρχαιολογικών Χώρων.
- Συντάχθηκε η προκήρυξη για τον διαγωνισμό κυλικίων που λειτουργούν εντός των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, βάσει νέων κριτηρίων, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Σε ότι αφορά τις απαλλοτριώσεις -το άλλο μεγάλο αντικείμενο του ΤΑΠ- ξεκίνησε, μετά από πολυετές πάγωμα επί των προηγούμενων κυβερνήσεων, η σταδιακή και με δίκαιο τρόπο αντιμετώπιση των εκκρεμοτήτων που υπάρχουν για την καταβολή αποζημιώσεων. Το 2015 έγινε μία αρχή με την καταβολή 3,7 εκ. Ευρώ και το 2016 μία ακόμα πιο αποφασιστική συνέχεια με άλλα 8,6 εκ. Ευρώ. Συνολικά πρόκειται για 12,3 εκ. Ευρώ την τελευταία διετία, που αφορούν σε 32 υποθέσεις απαλλοτριώσεων, οι οποίες ανάλογα με την περίπτωση, έχουν και πολλαπλούς δικαιούχους. Μάλιστα, για πρώτη φορά αποφασίστηκαν και ανακοινώθηκαν σαφή και αδιάβλητα κριτήρια για

τη σειρά προτεραιότητας, ώστε να υπάρχει ίση και δίκαιη αντιμετώπιση. Ειδικότερα, προτάσσονται οι υποθέσεις με οριστική τιμή, η οποία έχει προκύψει με απόφαση Εφετείου. Ακολουθούν οι απευθείας εξαγορές, δηλαδή οι υποθέσεις στις οποίες επιτυγχάνεται εξωδικαστική συμφωνία για το τίμημα. Έπονται οι υποθέσεις με προσωρινή τιμή, η οποία έχει προκύψει με πρωτόδικη δικαστική απόφαση, για τις οποίες εκκρεμεί η εξέταση στο Εφετείο. Η εσωτερική σειρά για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες καθορίζεται με βάση την ημερομηνία της αρχικής Γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου υπέρ της απαλλοτρίωσης, μετά την οποία η περιουσία των ενδιαφερομένων ουσιαστικά είναι δεσμευμένη.

IV.2. Ακίνητη περιουσία

Η ακίνητη περιουσία του Υπουργείου είναι σημαντική και διάσπαρτη σε ολόκληρη την Ελλάδα. Ωστόσο, απουσιάζει η πλήρης και λεπτομερής απογραφή της, ενώ η κατάσταση στην οποία βρίσκεται ή έχει περιέλθει το κάθε ακίνητο είναι εν πολλοίς άγνωστη. Το Υπουργείο ξεκίνησε τη διαδικασία λεπτομερούς απογραφής και εντοπισμού όλων των παραμέτρων που υπεισέρχονται, προκειμένου η περιουσία να αξιοποιηθεί κατάλληλα και κατά περίπτωση, όπως για τη στέγαση των Υπηρεσιών του Υπουργείου, για την εκμίσθωση ή άλλο τρόπο αξιοποίησής της, μετά από ενδεχόμενη μερική ή συνολικότερη ανάπλαση.

Επιπλέον ξεκίνησαν οι ενέργειες ώστε:

- να επιστραφούν από το ΤΑΙΠΕΔ τριάντα έξι (36) διατηρητέα ακίνητα αρμοδιότητας του ΥΠΠΟΑ, τα οποία είχαν απαλλοτριωθεί λόγω της ιστορικότητάς τους από το Υπουργείο Πολιτισμού και άρα κακώς είχαν ενταχθεί στην αρμοδιότητα του ΤΑΙΠΕΔ.

- Να εξαιρεθούν μνημεία και το άμεσο περιβάλλον τους από μεταβιβάσεις σε ιδιώτες μέσω ΤΑΙΠΕΔ, όπως κακώς είχαν εκχωρηθεί σε αυτό από την προηγούμενη κυβέρνηση.

V. ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ

Ζητήματα που αφορούν τη διοικητική δομή του Υπουργείου και τις εργασιακές σχέσεις στις οποίες εντάσσεται το προσωπικό του είναι βασικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία του. Καθώς το Υπουργείο είναι οι άνθρωποί του, δηλαδή το δικό του έργο είναι κατ'ουσίαν το έργο εκείνων, η εν λόγω εύρυθμη λειτουργία αποτελεί εκ των ουκ άνευ συνθήκη για την παραγωγή χρήσιμου έργου.

V.1 Διοικητικά

- Κατατέθηκε από Επιτροπή που συγκρότησε η Γενική Γραμματέας σχέδιο νέου Οργανισμού του ΥΠΠΟΑ. Εκκρεμεί η τελική διαμόρφωσή του, προκειμένου να περιλάβει, εκτός των άλλων, τη σύσταση Γραμματείας Σύγχρονου Πολιτισμού και το αποτέλεσμα της αναγκαίων διαβουλεύσεων.
- Ολοκληρώθηκε το πιλοτικό πρόγραμμα spending review για τον εξορθολογισμό δαπανών του ΥΠΠΟΑ (το πρόγραμμα καλύπτει τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου και όλους τους εποπτευόμενους φορείς και οι εν λόγω δαπάνες δεν αφορούν μισθούς, ούτε το ΠΔΕ) προς όφελος της κοινωνικής αλληλεγγύης (χρηματοδότηση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης). Το εν λόγω πρόγραμμα έγινε πιλοτικά σε τρία Υπουργεία (Οικονομικών, Οικονομίας & Ανάπτυξης και Πολιτισμού & Αθλητισμού). Εφόσον υιοθετηθεί η πρόταση που υποβλήθηκε στο σχέδιο του νέου Οργανισμού του ΤΑΠ που παραδόθηκε, με βάση την οποία η συνεισφορά του ΥΠΠΟΑ για το ΚΕΑ θα προέρχεται από τα έσοδα από τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία (ποσοστό της τάξης του 20% επί των εσόδων του ΤΑΠ), τότε ο εξορθολογισμός των δαπανών του Υπουργείου, που μπορεί να επιτευχθεί μέσω του spending review, δεν θα οδηγήσει σε μείωση του προϋπολογισμού αλλά σε αναδιάταξη των πόρων, αυξάνοντας τη

χρηματοδότηση δαπανών με μεγαλύτερη πολιτιστική αποτελεσματικότητα και κοινωνική ανταποδοτικότητα.

- Κινήθηκε εκ νέου η εκκαθάριση του ΟΠΕΠ Α.Ε., η οποία είχε αδρανήσει από το 2011, ενώ η σχετική Υ.Α. κατατέθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο.
- Απαιτείται η έκδοση Κ.Υ.Α με αντικείμενο τη σύσταση επιτροπής, η οποία θα ολοκληρώσει την εκκαθάριση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης – Θεσσαλονίκη 1997 «ΟΠΠΕΘ 97», η οποία είχε παγώσει επί σειρά ετών.
- Για την περισσότερο ορθολογική οργάνωση του Υπουργείου:
 - Κατανεμήθηκαν οι θέσεις αρχαιολόγων και ιστορικών, μονίμων και ΙΔΑΧ, σε εννέα και τρεις ειδικότητες αντίστοιχα, στην κατεύθυνση της ομογενοποίησης των σχέσεων εργασίας και την αποκατάσταση μιας δίκαιης διοικητικής ιεραρχίας, ενόψει των επικείμενων κρίσεων για την ανάδειξη προϊσταμένων.
 - Η υπερ-Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων, Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών διασπάστηκε σε δύο.
 - Έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την ψηφιοποίηση των ατομικών φακέλων του προσωπικού του ΥΠ.ΠΟ.Α., η οποία θα πραγματοποιηθεί από φοιτητές του ΤΕΙ Αθηνών.
 - Επειδή το κτήριο που στεγάζει σήμερα τις υπηρεσίες του Υπουργείου δεν πληροί βασικές προϋποθέσεις ασφάλειας, προσβασιμότητας και λειτουργικότητας, ενώ πολλές υπηρεσίες του είναι διεσπαρμένες σε διάφορα άλλα κτήρια, έχουν καταγραφεί κτήρια που πληρούν τις προδιαγραφές, προκειμένου να αντιμετωπιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το στεγαστικό πρόβλημα του Υπουργείου. Μέγα ζητούμενο είναι πάντα να βρεθεί ένα κτήριο που να μπορεί να

στεγάσει τουλάχιστον το σύνολο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου.

- ο Το έργο του Υπουργείου βοηθήθηκε σημαντικά από τους διορισμένους, σύμφωνα με πρόσφατο νόμο, άμισθους ειδικούς συμβούλους – συνεργάτες.

V.2. Ζητήματα εργασιακών σχέσεων

- Τεκμηριώθηκε και επιτεύχθηκε η έγκριση προκήρυξης θέσεων 200 αρχαιοφυλάκων για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης μουσείων και αρχαιολογικών χώρων.
- Έχουν κατατεθεί προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο διατάξεις που αφορούν το καταδυτικό προσωπικό και ορίζουν ότι:
 - ο Σε περίπτωση εξάντλησης των προβλεπόμενων από τις σχετικές διατάξεις ανωτάτων ορίων, η ειδική πρόσθετη καταδυτική αμοιβή και οι δαπάνες μετακίνησης του καταδυόμενου προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού μπορούν να καταβάλλονται ως δωρεά από οποιοδήποτε τρίτο, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό που είναι κύριος του έργου, συνεργάζεται στην έρευνα ή το χρηματοδοτεί.
 - ο Η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων και η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας οφείλουν, να ασφαλίζουν το καταδυόμενο προσωπικό, κατ' έτος, για κίνδυνο ζωής και υγείας σε κρατικό φορέα ή ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία, πέραν της ασφάλειας που αυτό τυγχάνει ως προσωπικό του ΥΠΠΟΑ.
- Έχουν εκδοθεί εγκύκλιοι όπου:
 - ο Ορίζονται αξιοκρατικά κριτήρια για την πρόσληψη ή παράταση θητείας εργαζομένων ΙΔΟΧ.

- Κωδικοποιούνται τα θέματα σχετικά με τις κάθε είδους άδειες των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ (κανονικές, αναρρωτικές, μητρότητας, απουσίας κλπ.)
- Έχει κατατεθεί :
 - Ολοκληρωμένη μελέτη για την δημιουργία καθηκοντολογίου για τους αρχαιοφύλακες και θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων επιλογής αρχιφυλάκων στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία.

VI.ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Στις δύσκολες συνθήκες που διέρχεται η χώρα, το Υπουργείο οφείλει να συνδράμει με όλους τους τρόπους που μπορεί, όχι μόνο εκείνους που σχετίζονται ή έχουν σχετιστεί με το καθαυτό αντικείμενό του, αλλά, και κατά το δυνατόν όλα τα θύματα της κρίσης και, βεβαίως, τους πρόσφυγες και μετανάστες.

Με γνώμονα τα παραπάνω:

- Επικαιροποιήθηκε η ΚΥΑ με την οποία ορίζονται οι κοινωνικές ομάδες που έχουν δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης ή μειωμένου εισιτηρίου σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Σύμφωνα με αυτήν διευρύνονται σημαντικά οι κατηγορίες δικαιούχων ελευθέρως εισόδου και συμπεριλαμβάνονται άνεργοι, συνταξιούχοι, εκπαιδευτικοί, δημοσιογράφοι, εικαστικοί, δικαιούχοι κάρτας αλληλεγγύης.
- Σε συνεργασία με συναρμόδια υπουργεία έχει συσταθεί επιτροπή μελέτης με σκοπό την αποσαφήνιση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των ανθρώπων των γραμμάτων και των τεχνών. Η πρόταση έγινε από το ΥΠΠΟΑ και βρίσκεται στο Υπουργείο Οικονομικών.
- Σε σχέση με το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Υπαλλήλων ΥΠΠΟΑ έχει συνταχθεί οδικός χάρτης για την επανεξέταση των όρων και των σκοπών του Ταμείου σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες και συγκεκριμένα την μείωση του ποσού επιχορήγησης, την αλλαγή του Δ.Σ., τον άμεσο διαχειριστικό έλεγχο και την ένταξη του βρεφονηπιακού σταθμού στις διοικητικές δομές του ΥΠ.ΠΟ.Α.
- Επίσκεψη του Υπουργού Πολιτισμού στις φυλακές Χανίων, οι οποίες εντάσσονται στα 29 καταστήματα κράτησης και καταστήματα κράτησης ανηλίκων, στα οποία το ΥΠΠΟΑ, σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία, έχει διανείμει βιβλία βραβευμένα με Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία, προκειμένου να εμπλουτιστούν οι βιβλιοθήκες τους.

- Αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πολιτικές δράσεις που αφορούν τους πρόσφυγες.
 - Παραχωρήθηκε στους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα ο παρακείμενος στο Ρωμαϊκό Ωδείο της Κω χώρος για την προσωρινή φιλοξενία προσφύγων. Η χρήση του χώρου ολοκληρώθηκε τηρουμένων όλων των δεσμεύσεων και με πρωτοβουλία των Γιατρών Χωρίς Σύνορα αποκαταστάθηκε πλήρως και περιήλθε στην πρότερη χρήση του.
 - Εκατό πρόσφυγες -κυρίως οικογένειες- από τους χώρους φιλοξενίας του Ελαιώνα και του Σχιστού ξεναγήθηκαν στις εθνικές γλώσσες τους στον Βράχο της Ακρόπολης και το Μουσείο της Ακρόπολης, σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ.
 - Ξεκίνησε το «Immigrant» Project, μια μακρόπνοη συνεργασία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών με τους ανθρώπους του Ιδρύματος Fluxum και του Flux Laboratory. Με την καθοριστική υποστήριξή τους, πραγματοποιήθηκε:
 - ολοήμερη εκδήλωση που περιλάμβανε μουσικό εργαστήρι για τα παιδιά του Κέντρου Υποδοχής Προσφύγων του Λαυρίου και προβολή της ιστορικής ταινίας του Τσάρλι Τσάπλιν «Ο μετανάστης» («The immigrant»), συνοδεία ζωντανής μουσικής από την ΚΟΑ.
 - εκδήλωση fundraising για τους πρόσφυγες στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, που περιλάμβανε προβολή της ίδιας ταινίας και συναυλία.

- Διερευνήθηκε συστηματικά η δυνατότητα μουσικής εκπαίδευσης των παιδιών των μεταναστών σε συνεργασία με Ωδεία. Το Υπουργείο ανταποκρίθηκε στο αίτημα του υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και παρείχε όλες τις πληροφορίες που μας ζητήθηκαν σχετικά με τις δυνατότητες απόδοσης υποτροφιών εκ μέρους των ωδείων (δημοσίων-ιδιωτικών) ανά την Ελλάδα. Επίσης, σε συνεργασία με μεγάλο μουσικό οίκο εξασφαλίσαμε εκπτωτικό τιμολόγιο για τυχόν αγορές οργάνων για την κάλυψη των αναγκών των συγκεκριμένων δράσεων.
- Το Υπουργείο Πολιτισμού συνυπέγραψε την Ιδρυτική Διακήρυξη του Κοινωνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες με τίτλο «Καλώς τους» και συμμετείχε στη σχετική πανηγυρική εκδήλωση. Επιπλέον, ο Υπουργός πήρε την πρωτοβουλία να απευθυνθεί στους καλλιτέχνες και τους διανοούμενους όλου του κόσμου, μέσω ανοιχτής επιστολής, ζητώντας τους να σταθούν αρωγοί στην αντιμετώπιση του προσφυγικού.

VII. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

VII.1 Κοινοβουλευτική παρουσία

Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος αποτελεί σημαντική διάσταση της δημοκρατικής και διαφανούς λειτουργίας ενός Υπουργείου απαιτώντας από αυτό την ανάλογη συστηματική δουλειά, προκειμένου να απαντηθούν ορθά και ειλικρινά απορίες ή ενστάσεις. Υπό αυτή τη συνθήκη, ο Υπουργός απάντησε γραπτά σε 224 Ερωτήσεις και Αιτήσεις Κατάθεσης Εγγράφων και σε 74 Αναφορές, ενώ συζητήθηκαν στην Βουλή 23 Επίκαιρες Ερωτήσεις του τομέα αρμοδιότητάς του. Επίσης, υπήρξε εισηγητής εκ μέρους της Κυβέρνησης στη συζήτηση και ψήφιση του νομοσχεδίου *«Κύρωση της από 14.11.2014 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών για την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και της από 19-07-2016 Τροποποιητικής Σύμβασης και ρύθμιση λοιπών συναφών θεμάτων»*.

VII.2 Διυπουργικές συμμετοχές

Το Υπουργείο Πολιτισμού προφανώς δεν δρα ανεξάρτητα από τα άλλα Υπουργεία της Κυβέρνησης. Συμμετείχε ενεργά στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΥΣΚΟΙΠ), όπως και στην Κυβερνητική Επιτροπή Μεγάλων Έργων. Ειδικά στην τελευταία, η συμμετοχή του βοήθησε σημαντικά στην αποσαφήνιση των όρων προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς σε συνάρτηση με κάθε μεγάλο έργο, στη διευθέτηση ή αποτροπή ενδεχόμενων εντάσεων και στην άρση γραφειοκρατικών ή άλλων εμποδίων.

VII.3 Διυπουργικές – Διακρατικές συμμετοχές

- Ο Υπουργός Πολιτισμού συμμετείχε στις επίσημες συνομιλίες με την γαλλική αντιπροσωπεία υπουργών που, υπό τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας Francois Hollande, επισκέφθηκε επίσημα την Ελλάδα στις

09.09.2016. Ο Υπουργός συζήτησε με την Γαλλίδα ομόλογό του τις πολιτιστικές ανταλλαγές και τις δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από κοινού από τις δύο χώρες όπως και τον μεταξύ τους συντονισμό. Παρασημοφορήθηκε δε, όπως και άλλοι υπουργοί, από τη Γαλλική Δημοκρατία.

- Ο Υπουργός συμμετείχε στις επίσημες συνομιλίες με την ρωσική αντιπροσωπεία Υπουργών που, υπό τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας Vladimir Putin, επισκέφθηκε επίσημα την Ελλάδα στις 27-28.05.2016. Ο Υπουργός συζήτησε με τον Ρώσο ομόλογό του την εξέλιξη του αφιερωματικού έτους Ελλάδας – Ρωσίας και τις προοπτικές για περαιτέρω σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών στον τομέα του πολιτισμού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τα πεπραγμένα ενός Υπουργείου λαμβάνουν πάντοτε χώρα στο πλαίσιο μιας συγκυρίας που δεν καθορίζει το ίδιο. Αυτό, εκτός των άλλων, σημαίνει ότι οι ενέργειες και οι αποφάσεις της πολιτικής ηγεσίας του δεν μπορούν να αφορούν μόνο όσα σχεδιάζει και επιδιώκει να πραγματοποιήσει η ίδια αλλά και όσα «έρχονται απ' έξω», κάποια από τα οποία είναι καινοφανή, αναπάντεχα ή πλήρως απροσδόκητα. Ο πολιτικός χρόνος που αντικειμενικά διατίθεται τείνει έτσι να μοιράζεται στα δύο κατά τη διάκριση “υπό σχεδιασμό/αναπάντεχο” ενώ η σφραγίδα του επείγοντος ανάγεται στο βασικότερο ίσως κριτήριο που καλείται να καθορίσει το πού εστιάζονται (ή οφείλουν να εστιασθούν) οι προσπάθειες.

Υπό αυτή τη γενική συνθήκη, η υπουργική θητεία που παρουσιάζεται εδώ βρέθηκε από την πρώτη στιγμή αντιμέτωπη με επειγόντως αιτούμενες ρυθμίσεις ή ζητήματα μείζονος δυσλειτουργίας σε ένα μεγάλο πλήθος εποπτευόμενων φορέων. Όσα από τα θέματα παρουσιάζονται στις προηγούμενες σελίδες, παρουσιάζονται ως προς τις λύσεις που δόθηκαν ή και τα στάδια που προχώρησαν χωρίς να αναφέρονται οι προσπάθειες που αναλήφθηκαν, ο μεγάλος κόπος που καταβλήθηκε, το πλήθος των συναντήσεων, το εύρος των συζητήσεων και των στοιχείων που έπρεπε να συγκεντρωθούν συναφώς.

Κάποια από τα επειγόντως αιτούμενα αφορούσαν την επιλογή προσώπων για την πλήρωση θέσεων Δ.Σ. ή καλλιτεχνικού διευθυντή. Τέτοια ζητήματα είναι, βέβαια, από μόνα τους ευαίσθητα. Από την άλλη μεριά όμως, η πλήρης και διαχρονική απουσία κάποιου θεσμού- που θα αποσαφήνιζε αντικειμενικά κριτήρια και θα συνέτασσε τουλάχιστον μια «βραχεία λίστα» υπεράνω αμφισβητήσεων -έχει οδηγήσει στην εμπέδωση συμφερόντων, σε ιδιοτελείς προτιμήσεις στηριγμένες μάλιστα από ποικίλα λόμπι και σε μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα γενικευμένης καχυποψίας που έτειναν να επιβαρύνουν υπέρμετρα κάθε συναφή προσπάθεια.

Με αυτά τα δεδομένα, η διαδικασία επιλογής αποβαίνει εκ των πραγμάτων ιδιαίτερα χρονοβόρα, κοπιώδης και πολλαπλά φορτισμένη γιατί ο Υπουργός, ο έχων την πρώτη και την τελευταία ευθύνη, καλείται να συγκεντρώσει από πολλές και ποικίλες πλευρές στοιχεία και γνώμες που θα του επιτρέψουν να «μετρήσει» και να συνθέσει πολλούς ετερόκλητους παράγοντες (εξειδίκευση, εμπειρία, έξωθεν καλή μαρτυρία, ιδέες, έμπνευση, συνεργασιμότητα, ήθος, αφοσίωση, εικαζόμενη αποτελεσματικότητα, κτλ), φιλτράροντας παράλληλα ό,τι εμφανίζεται ως «κοινή αποδοχή» και προσπαθώντας να μην υποκύψει στα δεδομένα της πολιτικής του ένταξης ή στις ενδεχόμενες δικές του προσωπικές προτιμήσεις. Αυτό που αναδεικνύεται εδώ είναι μια έννοια ευθύνης που οφείλει να νοείται ως καθολική απέναντι σε όλους όσοι σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον εκάστοτε φορέα, το αντικείμενο του και τον ρόλο του για το παρόν και το μέλλον της χώρας.

Ο κόπος και ο χρόνος που αφιερώθηκε σε τέτοιες επιλογές δεν αφορούσε μόνο τις επιλογές καθαυτές. Μέσα από τις αντίστοιχες διαδικασίες, συσσωρεύθηκε εμπειρία και αποκτήθηκε πρόσθετη συγκεκριμένη γνώση για τον ρόλο, τη λειτουργία, τα προβλήματα και την ιστορία κάθε φορέα και τις σχέσεις του τόσο με τους άλλους φορείς όσο και με το «κοινό του» και την πολιτεία γενικότερα. Η εμπειρία και η πρόσθετη αυτή γνώση, μαζί με την επίλυση των αντίστοιχων σοβαρών ή λιγότερο σοβαρών προβλημάτων, μπορούσε πλέον να στηρίζει τη διαμόρφωση συγκεκριμένης πολιτικής και συγκεκριμένων στοχεύσεων αγκυρωμένων πλέον γερά στην πραγματικότητα. Τα όσα αναφέρονται στις προηγούμενες σελίδες για Γραμματεία Σύγχρονου Πολιτισμού, για Ακαδημία Τεχνών, για περιφερειακή συγκρότηση του πολιτισμού και για Συμβούλιο Τεχνών εδώ βρίσκουν τη ρίζα τους.

Να προστεθεί ότι ένα Υπουργείο προφανώς εδράζεται στην κοινωνία και λειτουργεί για το κοινό καλό. Υπό αυτή την καταστατική του ιδιότητα, σχετίζεται ευθέως με τους πολίτες και τους φορείς της χώρας που, δικαίως, απαιτούν από

εκείνο να απαντά συστηματικά και γρήγορα σε αιτήματα ή ερωτήματα που αφορούν τους ίδιους και περιέχονται στο αντικείμενό του. Το Υπουργείο άρα οφείλει να βρίσκεται μόνιμα σε ετοιμότητα, προκειμένου να ανταποκριθεί συναφώς, όσο το δυνατόν περισσότερο άμεσα και εμπειριστατωμένα.

Ωστόσο οι παγιωμένες επί τόσες δεκαετίες δομές δεν είναι “προσανατολισμένες”, για να το πούμε ήπια, σε μια τέτοια κατεύθυνση. Οι πολίτες έχουν εθιστεί σε Υπουργεία τα οποία, κατά γενικό μάλλον κανόνα, δεν ακούν και δεν ανταποκρίνονται ή αναβάλλουν και κωλυσιεργούν. Έτσι αφήνεται χώρος για τον Υπουργό ή τον Βουλευτή που θα επέμβει ως από μηχανής θεός για να “λύσει” με δική του “εντολή” το πρόβλημα.

Τέτοια δεινά συνεπάγονται ότι ο Υπουργός και οι συνεργάτες του οφείλουν να καταβάλλουν με συνέχεια και συνέπεια όλον τον απαιτούμενο κόπο εντός και εκτός Υπουργείου, ώστε να αντιστραφεί η κατεύθυνση. Το γραφείο του Υπουργού καταρχάς οφείλει να “ανοίξει” προς κάθε πλευρά για να συναντήσει φορείς και άτομα, να αποκτήσει ιδία γνώση των προβλημάτων και αιτημάτων και για να μπορέσει παράλληλα να εμπνεύσει το σύνολο του προσωπικού να πράττει ανάλογα κατά συστηματικό τρόπο. Ο μεγάλος αυτός κόπος ίσως δεν αποτιμάται με απτά αποτελέσματα. Μολαταύτα, συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για μια όντως δημοκρατική διακυβέρνηση του τόπου.

Τέλος, να σημειωθεί ότι τα όσα εκτίθενται στον ανά χείρας απολογισμό δεν παρουσιάζονται εδώ για πρώτη φορά. Σχεδόν όλα αποτέλεσαν αντικείμενο δελτίων τύπου ή άλλων παρουσιάσεων καθώς και εβδομαδιαίων εκθέσεων πεπραγμένων, που αποστέλλονταν συστηματικά στο αρμόδιο κυβερνητικό όργανο, προς ενημέρωση και ενδεχόμενη προβολή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η συντριπτική πλειοψηφία των εκατοντάδων έργων του Τομέα Πολιτισμού, που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο των Ε.Π. του Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013, ολοκληρώθηκε ομαλά και με υψηλότατα ποσοστά απορρόφησης των δεσμευμένων πόρων. Συγκεκριμένα, υλοποιήθηκαν **654** έργα συνολικού **597.000.000 ευρώ περίπου**. Τα έργα αυτά αφορούν στην προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς (έργα σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία), στην κατασκευή και λειτουργία μουσείων, στην ψηφιακή ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος, στην υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων πολιτιστικού περιεχομένου, καθώς και στην υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικού έργου. Από τα προαναφερόμενα έργα, σαράντα (40) περίπου δεν ολοκληρώθηκαν στην Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013 και η εκτέλεσή τους θα συνεχιστεί στην Προγραμματική Περίοδο 2014 – 2020, με δύο τρόπους:

α) Ως έργα που θα διαιρεθούν σε δύο φάσεις (**phasing**), με τη δεύτερη φάση αυτών να υλοποιείται στο πλαίσιο Ε.Π. του Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020. Τα κυριότερα έργα αυτής της κατηγορίας είναι:

- Η Εθνική Πινακοθήκη.
- Το Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης.
- Το Μέγαρο Τσίλερ – Λοβέρδου.
- Το κτήριο του πρώην ξενοδοχείου Ακροπόλ Παλάς.
- Τα νέα Μουσεία Βεργίνας, Χανίων, Αλεξανδρούπολης και Χαλκίδας.
- Το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο.
- Η ψηφιοποίηση του Εθνικού Αρχείου Μνημείων.

β) Ως έργα που θα ενταχθούν στα Ε.Π. του Ε.Σ.Π.Α. 2014–2020, ώστε να ολοκληρωθούν στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο (**«μεταφερόμενα»** έργα) ή που θα ολοκληρωθούν με **εθνικούς πόρους**.

Ο προϋπολογισμός των ανωτέρω έργων ανέρχεται στα **42.000.000** ευρώ περίπου (34.000.000 τα έργα phasing και 8.000.000 ευρώ τα «μεταφερόμενα» έργα/ έργα που θα ολοκληρωθούν με εθνικούς πόρους).

Συνεπώς, **η απορρόφηση των πραγματικά δεσμευμένων πόρων στο Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013**, των έργων του τομέα Πολιτισμού, ανήλθε στο **93%**, καθώς το υπόλοιπο 7% αφορά στα προαναφερόμενα έργα που δεν ολοκληρώθηκαν.

Η σε γενικές γραμμές επιτυχημένη αυτή πορεία, σημειώθηκε παρά τις δυσχέρειες που παρουσιάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου, οι κυριότερες εκ των οποίων ήταν:

- Η απόφαση που ελήφθη το καλοκαίρι του 2014 για την **ριζική αλλαγή του Οργανισμού του ΥΠ.ΠΟ.Α.**, σε μια χρονική στιγμή όπου τα έργα του Υπουργείου, βρίσκονταν στην πιο κρίσιμη φάση υλοποίησης. Οι υπηρεσιακές αλλαγές που επέφερε ο νέος Οργανισμός και η ανάγκη προσαρμογής σε αυτές, επέφερε αρρυθμίες στην ομαλή εκτέλεση των έργων.
- Οι επαναλαμβανόμενες **αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο εκτέλεσης των έργων** την τετραετία 2011 – 2015.
- Οι περιττοί **περιορισμοί προσλήψεων προσωπικού** για την υλοποίηση των έργων, που επιβλήθηκαν την τριετία 2012 – 2015, ενώ ήταν γνωστό ότι οι δαπάνες μισθοδοσίας δεν επιβάρυναν τον τακτικό προϋπολογισμό, αφού καλύπτονται από τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα.
- Οι αιφνίδιες **αποχωρήσεις έμπειρων στελεχών** λόγω μέτρων που ελήφθησαν το 2011, όπως η «εργασιακή εφεδρεία».
- Οι ξαφνικές **καταργήσεις φορέων** που υλοποιούσαν έργα (όπως το Ταμείο Διαχείρισης Πόρων για την Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων), κάτι που δημιούργησε ανασχές και πολύμηνες καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων.
- Οι **πολύπλοκες διαδικασίες εκτέλεσης των έργων**, σε συνδυασμό με την εμφάνιση απροβλέπτων καταστάσεων σε ορισμένα έργα.
- Τα **προβλήματα στην ροή χρηματοδότησης** των έργων, τα οποία εμφανίζονταν στις χρονικές περιόδους όπου υπήρχε εμπλοκή στις διαπραγματεύσεις με τους εταίρους.
- Οι **καθυστερημένες εντάξεις έργων**, τα τελευταία δύο χρόνια του Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013.

Οι θετικές αλλά και οι αρνητικές εμπειρίες της τέταρτης Προγραμματικής Περιόδου, πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο προβληματισμού, ώστε να ληφθούν αποφάσεις που δεν θα επαναλάβουν τις αστοχίες του παρελθόντος. Στο πλαίσιο αυτό και βρισκόμενοι ήδη στην αφετηρία της υλοποίησης του Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020, θα εξασφαλιστεί:

- α) Η δομική, οργανωτική, θεσμική και λειτουργική σταθερότητα των φορέων και των διαδικασιών υλοποίησης των έργων, σε όλη τη διάρκεια της νέας Προγραμματικής Περιόδου.
- β) Η ύπαρξη του αναγκαίου στελεχιακού δυναμικού (ποσοτικά και ποιοτικά).
- γ) Η αναγκαία χρηματοδότηση των έργων.
- δ) Η ολοκλήρωση των εντάξεων των έργων στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων προκύψουν κατά την υλοποίησή τους.

Στο πλαίσιο της **νέας Προγραμματικής Περιόδου**, θα υλοποιηθούν νέα έργα και δράσεις, τόσο για την προστασία, όσο και για την ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά και την βελτίωση της ποιότητας της λειτουργίας των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων και των υπηρεσιών προς τους επισκέπτες, καθώς και για την υποστήριξη της ανάπτυξης του σύγχρονου πολιτισμού.

Ειδικότερα, με χρηματοδότηση από τα **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** θα υλοποιηθούν τα έργα που αφορούν στην προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, μουσεία, αλλά και στο πλαίσιο πολιτιστικών δικτύων και διαδρομών.

Από το **τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία** θα χρηματοδοτηθούν μεταξύ άλλων τα έργα που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας της λειτουργίας των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες, στην ψηφιακή ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος, καθώς και στην υποστήριξη των καινοτόμων επιχειρήσεων της «πολιτιστικής» βιομηχανίας. Ειδικότερα κάποιες σημαντικές δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν είναι οι παρακάτω:

1. Ειδική Δράση «Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό» 13 εκ. €

Αφορά:

- στην ενίσχυση της ανάπτυξης πρωτότυπων ερευνητικών διατάξεων, νέων τεχνολογιών ή άλλων καινοτόμων εφαρμογών και διαδικασιών με πυλώνες παρέμβασης τη διάγνωση, συντήρηση, τεκμηρίωση και ανάδειξη μνημείων, έργων τέχνης, αντικειμένων και άλλων ιστορικών στοιχείων πολιτισμού.
- στην ενίσχυση της πιλοτικής ανάπτυξης και λειτουργίας προσβάσιμων στο κοινό επιδεικτικών εγκαταστάσεων σε χώρους, όπως μουσεία, μνημεία, ανοικτές ανασκαφές, εργαστήρια διάγνωσης και συντήρησης.

2. Δημιουργία και πιλοτική λειτουργία του Κόμβου Δημιουργικότητας (Acropole Palace Creative Hub) 3,7 εκ. €

Αφορά πιλοτική δράση ενίσχυσης της δημιουργίας και λειτουργίας από το Υπουργείο Πολιτισμού κόμβου δημιουργικότητας με σκοπό τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, ειδικότερα στις Εικαστικές και Παραστατικές Τέχνες, τις Εφαρμοσμένες Τέχνες και τις Νέες Τεχνολογίες Πολιτιστικού Περιεχομένου και επιμέρους στόχους:

- την ενημέρωση για επιχειρηματικές ευκαιρίες και χρηματοδότηση
- τη διοργάνωση εκθέσεων και ενεργειών προβολής και συναντήσεων
- τη λειτουργία εξειδικευμένης θερμοκοιτίδας.

3. **Στοχευμένη δράση ενίσχυσης του εκσυγχρονισμού των υποδομών και του εξοπλισμού Θεατρικών και Κινηματογραφικών Αιθουσών και Αιθουσών Εικαστικών Τεχνών για την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών.** Η πρόταση θα έχει δικαιούχους, για πρώτη φορά, και τις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο του θεάτρου. **20 εκ. €**

4. **Προστασία, αποκατάσταση, ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων και μνημείων μείζονος σημασίας, ενταγμένων στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO (2η Φάση) 28 εκ. €**

Αφορά παρεμβάσεις στα εξής:

- **Ακρόπολη Αθηνών** (Παρθενώνας, Τείχη κ.α.) και στο **Ανάκτορο των Αιγών** (Βεργίνα)_B φάση
- **Ναό του Επικούριου Απόλλωνα** στις Βάσσες Φιγαλείας
- **Μυκηναϊκή Ακρόπολη** της Τίρυνθας
- **Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο** της Δήλου
- **Μονή Αγ. Ιωάννη Θεολόγου** στην Πάτμο

5. **Σχεδιασμός, οργάνωση και λειτουργία του Μουσείου Ελληνικών Ιδεών 2,5 εκ. €**

Η δράση περιλαμβάνει το σχεδιασμό, τεκμηρίωση, οργάνωση και λειτουργία του Μουσείου Ελληνικών Ιδεών, σε χώρους που θα διαθέσει το Ωδείο Αθηνών. Το Μουσείο θα συγκεντρώνει πλήθος καινοτόμων χαρακτηριστικών και θα λειτουργήσει ως οδηγός των ελλήνων και αλλοδαπών επισκεπτών του στο σύμπαν των αρχαίων ελληνικών φιλοσοφικών εννοιών, αλλά και ως πρεσβευτής του αρχαίου ελληνικού πνεύματος στον κόσμο.

Από το **τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**, θα χρηματοδοτηθούν δράσεις πολιτιστικής εκπαίδευσης στα σχολεία και προγράμματα σύγχρονης δημιουργίας στον τομέα του πολιτισμού σε συνεργασία με την Εθνική Λυρική Σκηνή, το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου και άλλους φορείς.

Από το **τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα**, θα χρηματοδοτηθούν έργα διοικητικής μεταρρύθμισης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

ΙΙ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

α/α	ΘΕΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ
1	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΔΕΛΦΩΝ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
2	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΟΥΡΟΥΤΣ ΠΑΣΑ (ΛΟΥΤΡΟ ΨΙΘΥΡΩΝ)	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ
3	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Π.Σ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΠΙΔ "ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ - Π. ΓΑΡΤΑΓΑΝΗ"	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ 3. ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ "ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ - Π. ΓΑΡΤΑΓΑΝΗ"
4	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ, Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
5	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΥΡΓΟΥ ΑΛΗΔΑΚΗ ΔΗΜΟΥ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
6	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ
7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 5ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ - ΣΑΠΩΝ 2015	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ – ΣΑΠΩΝ 4. ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΣΑΠΩΝ
8	ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΦΘΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
9	ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΧΑΝΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΥΚΗΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
10	ΤΡΟΠ. ΠΣ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ ΧΙΟΛΙΟΜΟΔΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

11	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 'MASTER PLAN' ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΙΣΑΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΤΑΝΙΑ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΚΙΣΑΜΟΥ 4. ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ 5. ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
12	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΖΟΥΡΤΣΑΣ ΗΛΕΙΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
13	ΤΡΟΠ. Π.Σ. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΖΟΥΡΤΣΑΣ ΗΛΕΙΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΤΡΙΦΥΛΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
14	2η ΤΡΟΠ. Π.Σ. ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΗΣ ΠΛΑΤΙΑΝΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
15	58ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΙΛΙΠΠΩΝ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ 4. ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ 5. ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. ΚΑΒΑΛΑΣ
16	ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΧΟΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΙ.ΚΕ.ΧΟ.	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 4. "ΦΑΡΙΣ" - ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
17	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΡΑΪΔΙΩΤΙΣΣΑΣ ΒΡΟΣΥΝΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ & ΠΑΡΓΑΣ 4. ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ
18	ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ ΣΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΛΕΝΙΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
19	ΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ ΛΙΝΔΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΙΩΝ
20	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ Τ.Κ. ΣΙΚΥΩΝΟΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ 3. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
21	ΑΡΧΑΙΑ ΤΑΝΑΓΡΑ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ
22	ΤΡΟΠ. Π.Σ. "ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΛΟΥΣΑΚΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΙΣΑΜΟΥ"	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ 3. ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ 4. ΔΗΜΟΣ ΚΙΣΑΜΟΥ

23	"ΚΑΛΟ ΧΩΡΑΦΙ" ΣΙΣΣΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ 4. ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
24	ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ ΠΛΩΤΙΝΟΠΟΛΗΣ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ
25	ΜΟΥΣΕΙΟ - ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΣΤΑ ΧΡΥΣΑΦΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ/ ΠΕΡ. ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
26	ΜΟΥΣΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΤΡΑΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ - ΤΕΡΙΑΔΕ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
27	ΝΑΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ - ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΕΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ
28	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΛΑΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΙΝΟΥΣΑΣ"	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
29	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΤΟΥ ΣΠΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
30	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
31	ΜΕΛΕΤΗ ΤΕΚΜΗΙΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΔΙΑΣΠΑΡΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
32	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΝΩΝ ΣΤΟΝ ΑΡΧ/ΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΝΕΚΡΟΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΡΧ/ΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
33	ΠΑΥΛΟΠΕΤΡΙ ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΕΝΑΛΙΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ
34	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ ΠΙΚΙΩΝΗ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 4. ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
35	3Η ΤΡΟΠ. ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΟΧΥΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

36	«ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΡΕΩΣΗ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ»	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 3. Ι.ΝΑΟΣ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Ν.ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
37	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΛΕ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ»	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ 4. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
38	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΑΒΚ 710 ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ - ΑΚΕΛ "ΠΑΝΟΣ ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ" ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟ ΛΑΥΡΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ 4. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.
39	ΤΡΟΠ. ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΙΓΙΝΑΣ - ΠΡΩΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 3. ΝΠΔΔ "ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ Ι. Ν. ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΙΓΙΝΑΣ"
40	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ _ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΣΤΡΙΤΣΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
41	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΣΤΡΙΤΣΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
42	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΕΓΗΣ Ι.Μ. ΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΑΣ ΑΡΙΣΤΗΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
43	ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΣΩΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
44	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΟΜΜΕΝΟΥ ΑΡΤΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΡΤΑΣ
45	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΕΛΕΟΥΣΗΣ ΑΡΤΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΡΤΑΣ
46	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΕΛΛΙΩΝ Ι. ΜΟΝΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΚΕΡΑΣΩΝΟΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
47	ΣΤΕΡΕΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΡΟΔΙΑΣ ΚΙΡΚΙΖΑΤΩΝ Π.Ε. ΑΡΤΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

48	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΟΡΩΝΗΣΙΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
49	ΣΤΕΡΕΩΣΗ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΣΤΥΛΩΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΑΡΧΑΘΟΥ ΣΤΗΝ ΠΛΑΚΑ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
50	ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 4. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
51	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΤΥΜΒΟΥ ΚΑΣΤΑ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ
51	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΑΡΧΑΙΑΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ
53	ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΤΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΤΟΥ ΧΑΝΔΑΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΥΠΕΚΑ 3. ΤΑΠ 4. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
54	ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΩΝ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
55	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΟ ΤΕΜΠΛΟ - ΠΡΟΚΥΝΗΤΑΡΙΟΥ - ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥΘΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΑΜΒΩΝΩΝ) ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
56	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΟ ΤΕΜΠΛΟ - ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ - ΑΜΒΩΝΑ) ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
57	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΡΟΔΟ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
58	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΕΓΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙΟΥ	1. ΥΠΟΠΑΙΘ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΡΤΑΣ
59	ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ
60	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ 4. Α.Π.Θ.

61	ΙΝΙΟΥ ΜΟΝΟΦΑΤΣΙΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
62	ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ - ΒΟΙΩΤΙΑ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
63	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΙΡΚΙΖΑΤΩΝ ΑΡΤΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
64	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΘΩΡΑΚΙΩΝ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ ΤΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ ΑΡΤΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
65	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΕΛΛΑΔΩΝ ΑΡΤΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
67	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΩΔΩΝΟΣΤΑΣΙΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΟΛΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΕΓΑΔΩΝ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
68	ΣΤΕΡΕΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΠΛΑΚΩΤΗΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ- ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΓΑΣ
69	ΑΝΑΔΙΑΤΑΞΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΙΣΟΓΕΙΟ ΤΟΥ Δ.Σ. ΣΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β.ΑΙΓΑΙΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
70	ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΑΦΙΚΟΥ ΤΥΜΒΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΔΟΞΗΠΑΡΑΣ - ΖΩΝΗΣ, Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ 3. ΕΤΑΙΡΕΙΑ "ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ" Α.Ε.
71	ΑΜΕΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΒΟΙΩΤΙΚΟΥ ΚΗΦΙΣΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 3. ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ-ΕΛΑΤΕΙΑΣ
72	ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑΣ - ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑΣ ΛΑΥΡΙΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΙΟΥ ΣΤΟ Τ.Π.Π.Λ.	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 3. ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
73	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗ ΈΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ Α.Π.Θ.
74	ΘΗΡΑ - UNESCO	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
75	ΠΑΛΙΑ ΠΟΛΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ 3. ΤΑΠΑ 4. ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
76	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΧΙΛΙΟΜΟΔΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2016-2020	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

77	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΤΗΣ ΑΦΗΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΦΛΟΓΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
78	ΤΡΟΠ. Π.Σ. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧ/ΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΠΥΛΟΥ ΝΕΣΤΟΡΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 3. ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΟΥ - ΝΕΣΤΟΡΟΣ
79	ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 4. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ
80	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΗΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ Ι.Ν. ΓΕΝΝΗΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΒΑΡΙΑΔΩΝ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
81	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΚΑΣΤΡΙΤΣΑΣ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ 3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
82	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΚΕΡΑΜΑΤΩΝ ΑΡΤΑΣ	1.ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
83	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ "ΣΑΡΛΙΤΖΑ" ΣΤΗ ΘΕΡΜΗ ΛΕΣΒΟΥ, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ Ε.Ε.Τ.Α. - Τ.Σ.Α.Υ., ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1. ΥΠΠΟΑ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 3. ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (Ε.Ε.Τ.Α.)

III. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

Παρατίθεται ο κατάλογος των περισσότερων σημαντικών ζητημάτων που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά το χρόνο που παραδόθηκε το Υπουργείο στην νέα πολιτική ηγεσία. Ο κατάλογος αυτός μαζί με τους αντίστοιχους για το κάθε ζήτημα φακέλους (ιστορικό, ενέργειες, επόμενα βήματα) παραδόθηκε στις 07.11.2016 στην νέα Υπουργό.

Σχέδιο νέου Οργανισμού Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

- Επεξεργασία σχεδίου Γενικής Γραμματέως (παρελήφθη στις 20/10/2016)
- Θεσμική συγκρότηση σύγχρονου πολιτισμού

Μουσείο της Ακρόπολης

- Κατάλληλος χειρισμός της ένταξης του προσωπικού του Οργανισμού Ανέγερσης στην Ενιαία Αρχή Πληρωμών
- Στελέχωση του ίδιου του Μουσείου (κατάργηση Οργανισμού Ανέγερσης)
- Τοποθέτηση Γενικού Διευθυντή
- Υπογραφή της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που προβλέπεται στον νόμο του Μουσείου, σύμφωνα με την οποία ποσοστό των εσόδων του αποδίδονται στο ΥΠΠΟΑ
- Ρύθμιση αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου

Λειτουργία αρχαιολογικών χώρων και μουσείων

- Προκήρυξη θέσεων για 200 αρχαιοφύλακες
- Προγραμματισμός προσλήψεων εκτάκτου προσωπικού 2017
- Υπερωριακή εργασία (Κυριακές και εξαιρέσιμα, πέραν του πενθημέρου κλπ)
- Εργασία προσωπικού πέραν του ωραρίου για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων
- Μνημόνια συνεργασίας με τρίτους φορείς
- Κίνητρο για προσωπικό Δήλου

Κέντρο Πολιτισμού Ι. Σταύρος Νιάρχος

- Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (τελευταία ενέργεια: αποστολή υπογεγραμμένου σχεδίου για συνυπογραφές από συναρμόδιους Υπουργούς)
- Ανάδειξη της αρχαιολογικής ανασκαφής στον περιβάλλοντα χώρο του Κέντρου («σκάμμα Δεσμωνών»)

Έργα σε συνεργασία με το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

- Αρχιπέλαγος (τελευταία ενέργεια: έχει δρομολογηθεί η ανάθεση μελέτης σκοπιμότητας)
- Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (τελευταία ενέργεια: αποστολή υπογεγραμμένου σχεδίου εσωτερικού κανονισμού για συνυπογραφές από συναρμόδιους Υπουργούς)
- Εθνική Πινακοθήκη (τελευταία ενέργεια: έχει προσδιοριστεί τμήμα του έργου που θα χρηματοδοτηθεί από τη χορηγία)
- Δημιουργία εμπλουτισμένων ψηφιακών εφαρμογών

Γεφύρι της Πλάκας

- Νέα Προγραμματική Σύμβαση

Ιστορική μνήμη

- Προστασία και ανάδειξη Μακρονήσου ως τόπου ιστορικής μνήμης
- Μουσείο Κορυσκάδων

Ελληνικό

- Χαρακτηρισμός κτηρίων ως νεότερα μνημεία
- Πρόταση κήρυξης αρχαιολογικού χώρου
- Σχέδιο μνημονίου συνεργασίας

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

- Οριστική τακτοποίηση οικονομικού ζητήματος

Καμεράτα

- Διενέργεια οικονομικού ελέγχου
- Διερεύνηση μοντέλου βιωσιμότητας για το μέλλον της ορχήστρας

Κρατική Ορχήστρα Ελληνικής Μουσικής

- Έναρξη εκκαθάρισης

Ορχήστρα των Χρωμάτων

- Απόφαση για το μέλλον της ορχήστρας

Αρχείο Κουνάδη (Κέντρο Έρευνας και Μελέτης δισκογραφίας 78 στροφών)

- Προστασία και ανάδειξη του αρχείου (εύρεση κτηρίου, «Εικονικό Μουσείο»)

Θεατρικό Μουσείο

- Σύμβαση χρησιδανείου

Μουσείο Απολιθωμένου Δάσους

- Ορισμός Διευθυντή του Μουσείου

Εξωτερικές πολιτιστικές σχέσεις και ΕΕ

- Ανακοίνωση πόλης που θα επιλεγεί ως πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης για το έτος 2021
- Εγκαίνια έκθεσης «Θεοί και Ήρωες» στο πλαίσιο του αφιερωματικού έτους 2016 Ελλάδα – Ρωσία (Μόσχα, 17/11)
- Σύνοδος Υπουργών Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΕ (Βρυξέλες, 21-22/11)
- Εγκαίνια έκθεσης σύγχρονης τέχνης Genii Loci στο πλαίσιο του αφιερωματικού έτους 2016 Ελλάδα – Ρωσία (Αγ. Πετρούπολη, 30/11)
- Διεθνές πολιτιστικό φόρουμ Αγ. Πετρούπολης (Ελλάδα τιμώμενη χώρα στο πλαίσιο του αφιερωματικού έτους 2016 Ελλάδα – Ρωσία) (Αγ. Πετρούπολη, 1-3/12)
- 2017, έτος πολιτιστικής συνεργασίας Ελλάδας – Κίνας

Πολιτική για το βιβλίο

- Νέος φορέας για το βιβλίο
- Διαπραγμάτευση για την επαναφορά της ενιαίας τιμής του βιβλίου (υπό τον συντονισμό του Υπ. Οικονομίας)

Πολιτική για τον κινηματογράφο

- Στελέχωση του Film Commission (Κέντρο Κινηματογράφου)
- Προετοιμασία σχεδίου νόμου για την προσέλκυση ξένων κινηματογραφικών παραγωγών (απλοποίηση διαδικασιών, οικονομικό κίνητρο κλπ)
- Εφαρμογή του νόμου για το 1,5% των διαφημιστικών εσόδων από τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς

- Ταινιοθήκη της Ελλάδος

Αναπτυξιακή Στρατηγική για τον Πολιτισμό

- Ένταξη στο κείμενο της κυβερνητικής στρατηγικής της Κυβέρνησης για τη διαπραγμάτευση

Πολιτισμός Τουρισμός

- Συμμετοχή σε πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας Υπ. Τουρισμού
- Καταδυτικός τουρισμός
- Κτήμα Τατοΐου

Κτήρια ΥΠΠΟΑ

- Επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων για τη στέγαση των Υπηρεσιών
- Καταγραφή των ακινήτων ιδιοκτησίας του ΥΠΠΟΑ με στόχο την αξιοποίησή τους από το Υπουργείο
- Δρομολόγηση πρόσληψης τεχνικού και ιατρού ασφαλείας

Πειραιώς 260

- Επίλυση τεχνικών ζητημάτων για τη χρηματοδότηση
- Εκπόνηση μελέτης από την Εθνική Τράπεζα

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων

- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα και Ηλεκτρονικό Εισιτήριο (μεικτή χορηγία ΙΣΝ και ΕΤΕ)
- Σχέδιο νόμου για νέο Οργανισμό (μετασχηματισμός του Ταμείου σε παραγωγικό και αναπτυξιακό φορέα)
- Αξιολόγηση – επικαιροποίηση της πολιτικής εισιτηρίων αρχαιολογικών χώρων – μουσείων με βάση τα στοιχεία του 2016
- Εκκαθάριση ΟΠΕΠ ΑΕ (τελευταία ενέργεια: αποστολή Υπουργικής Απόφασης σε Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση σε ΦΕΚ)
- Δικογραφίες Siemens κατά ΟΠΕΠ ΑΕ

Ταμείο Αλληλοβοήθειας

- Αλλαγή διοίκησης

- Διαχειριστικός έλεγχος από Γενικό Λογιστήριο σε βάθος
- Μείωση ποσού στο απολύτως απαραίτητο μέχρι τα αποτελέσματα του ελέγχου, ώστε να αποφασιστεί το μέλλον του Ταμείου
- Πάγωμα εκταμίευσης ποσού μέχρι να δρομολογηθούν τα ανωτέρω

Σχέδιο Νόμου για τα Πνευματικά Δικαιώματα και άλλες διατάξεις του ΥΠΠΟΑ

- Έχει συζητηθεί σε ΚΕΝΕ (αναμένονται παρατηρήσεις)

Επιβολή προστίμων σε ΑΕΠΙ

- Έλεγχος ενεργειών της Υπηρεσίας

Γνωμοδοτήσεις Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προς αποδοχή ή μη

- Αυθαίρετη δόμηση εντός αρχαιολογικών χώρων και παραδοσιακών οικισμών
- Δόμηση Ύδρας και Χώρας Πάτμου
- Εργαζόμενοι με ένδικα μέσα
- Απασχολούμενοι με διαδοχικές συμβάσεις